

Louis Armstrong — när han är som bäst

3/8

Jazzproducenten Hank O'Neal kom häromåret mer eller mindre av en slump att lyssna på några av de inspelningar som Louis Armstrong gjorde 1959 i samband med inspelningen av LP:n Satchmo plays King Oliver. Det dröjde inte länge innan det stod klart för Hank O'Neal att han kommit över något av ett fynd.

I samband med skivinspelningen gjordes en rad upptagningar som aldrig kom med på originalplattan. Men varenda ton som spelades in bevarades. I den skattgömmen hittade således Hank O'Neal flera förnämliga alternativupptagningar. Och dessutom två nummer som inte kom med alls.

Av allt detta blev det så småningom en helt ny Louis Armstrong-skiva, från den epok när han enligt många uppfattning var som bäst. Skivan heter Snake rag på skivmärket Chiaroscuro.

Samma producent och samma skivbolag har på samma sätt också givit ut Great alternatives med Louis Armstrong och The dukes of Dixieland.

Till skillnad från allt skräp som givits ut efter Louis Armstrongs död är det här fråga om två skivor av absolut toppklass. Satchmo var trots sina 59 år fortfarande en kolossalt skicklig trumpetare och hans jämlike som sångare finns inte på den manliga sidan.

I Snake rag-plattan omges Louis av Peanuts Hucko, klarnett, Trummy Young, trombon, Billy Kyle, piano, Mort Herbert, bas, och Danny Barcelona, trummor. När den här sextetten med mästaren i spetsen bjuder oss sentida lyssnare på saker som Snake rag, I want a big butter and egg man, Jelly Roll blues, St James infirmary då har man bara att konstatera faktum: Louis Arm-

strong var, är och kommer sannolikt att vara jazzens störste.

Det epitetet gör han även skäl för i skivan med The dukes of Dixieland. The dukes, uppenbarligen inspirerad av Satchmo, manar här fram en friskhet och generös värme i sitt spel som man sällan hört. Hur man än lyssnar på Bourbon street parade, Limehouse blues, Just a closer walk with thee, Sheik of Araby, Sweet Georgia brown och alla de andra så kan man inte finna en enda död punkt eller en enda meningslös lät på hela plattan.

För varje beundrare av Louis Armstrong är de här båda plattorna ett måste. Varken mer eller mindre. Om det till äventyrs finns någon som inte gillar Armstrong eller kanske inte ens hört honom finns bara ett råd: skaffa skivorna och kliv in i världens största jazzfanklubb, Satchmos.

CHRISTER BERG

Björnsäter och ÅFF lika bra i damfotboll

Omkring 200 personer kom på måndagskvällen till Sätervallen i Björnsäter för att se Björnsäter och ÅFF:s damlag göra upp om titeln kommunens bästa damlag i fotboll. Det blev en jämn, tät och underhållande match med både ribbskott och stolpskott som extra krydda. Mål blev det också. Ett för vardera laget. Därmed kvarstår fortfarande frågan vilket av de båda lagen som är bäst.

Björnsäterers lagledare Kjell Mattsson hälsar att man redan i höst ställer upp för en ny match. Utmaningen har antagits av ÅFF-ledaren Erik Redin. Målen gjordes av Birgitta Carlsson för ÅFF och Ann-Marie Dahlberg för Björnsäter. Bra i Björnsäter var Pia Dahlberg och Marita Wärnelius och i ÅFF, förutom målgöraren, Kerstin Nilsson, Inger Grönqvist och Toula Pekkarinen. Bra domare var Åke Sundberg. Åtvadaberg.

Åtvidabergshem redovisar 220 000 i halvårsförlust

4/8

Under första halvåret i år uppvisar stiftelsen Åtvidabergshem en förlust på ca 220 000 kr. En förlust som beror på outhyrda lägenheter. Nu har man emellertid möjlighet att få statligt hyresförlustlån för sådana här ekonomiska problem. Något som tidigare beviljats Åtvidabergshem. Dessutom kan regeringen, om de uteblivna hyrorna uppgår till betydande belopp och den fortsatta

verksamheten äventyras, bevilja preliminärt lån för del av året.

Nu menar stiftelsen att den redovisade förlusten är väsentlig och allvarligt påverkar likviditeten. Därför har man beslutat söka preliminärt lån och har begärt att kommunen ställer borgen på 220 000 kr.

I sammanhanget meddelar stiftelsen att man för hela år 1977 kalkylerat med en förlust på 520 000

kr. Den summan tror man inte ska överskridas.

Vid halvårsskiftet beviljade bostadsstyrelsen Åtvidabergshem hyresförlustlån på över en miljon kr. Dels gällde det 394 700 kr för år 1975, dels 658 800 kr för år 1976.

Tidigare har Åtvidabergshem sökt om statligt lån på 580 000 kr för ombyggnad av lägenheter i Eksätter. Lået är granskat och tillstyrkt av länsbostadsnämnden

5/8
Sara-bolagen om hotell Stallet:

Upprustning är nödvändig om driften skall fortsätta

Bara under förutsättning att Åtvidabergs brukshotell låter hotell Stallet genomgå en ordentlig upprustning är Sara-bolagen villiga att fortsätta driften av hotell- och restaurangverksamheten.

En sådan upprustning som av Saras egna experter har beräknats till ca 1 miljon kr i en första omgång skulle ge hela anläggningen en inre profil som bättre svarade mot den karaktäristiska exteriören. Sara är även beredd att låna Åtvidabergs brukshotell hela den erforderliga summan. Bolagets styrelse har accepterat Saras tankegångar. Man begär nu att kommunfullmäktige i Åtvidaberg ska godkänna den preliminära överenskommelsen och, vilket är viktigt, att kommunen liksom tidigare åtar sig att svara för underskott av anläggningen.

Borgen

Det var 1963 som hotell Stallet och intilliggande sport- och simhallar färdigställdes. När dåvarande kommunfullmäktige 1961 beslutade om borgen till anläggningen sade man sig vara beredd att svara för underskottet på driften. Samtliga partier ansåg att man kunde ta en kostnadsökning i budgeten motsvarande en skatte-krona bara för att Åtvidaberg skulle kunna få ha tillgång till hotell, sport- och simhallar.

För närvarande ligger kommunens kostnader för hotell Stallet på ca 350 000 kr om året. Om upprustningsplanerna kommer till stånd skulle kommunens del öka till mellan 450 000 och 500 000 kr. Det beloppet framhåller man i handlingarna, motsvarar tillsammans med övriga kostnader för simhall och sporthall ungefär 0,75 kr per skatte-krona.

Avskrivning

Ända sedan 1963 har Sara-bola-

gen hyrt och drivit Stallet. Under den tiden har verksamheten endast under åren 1967-70 givit vinst för Åtvidabergs brukshotell. Enligt hyresavtalet skulle hyran bestå av 75 procent av vinsten av rörelsen sedan avskrivning gjorts på den halvmiljon som Sara lagt ut på inventarier.

Under de femton år som gått har någon renovering inte gjorts. Underhållet är eftersatt och anläggningen ger ett slitet intryck. Från Saras sida har man ställt krav på upprustning innan man skriver under något nytt avtal.

Hur upprustningen skulle gå till och kostnaderna för denna har Saras egna experter räknat ut. Dessa har kommit fram till att hotell Stallets exteriör och omgivning är tilltalande, kanske unika.

Däremot blir man besviken när man kommer in i byggnaden. Därför måste man även invändigt se till att miljön lever upp till namnet och verkligen satsa på stall-idén.

Flera rum

För att kunna marknadsföra anläggningen måste man så småningom även utöka hotelldelen med ytterligare rum. Men den sidan av upprustningen ingår inte i miljonprojektet. Vidare framhåller man från Saras sida att det är mycket angeläget att en mycket snabb förbättring äger rum vad gäller möjligheter till motion.

Här tänker man sig regelrätta sportprogram som t ex läger för fotbollsklubbar, både svenska och utländska, golfpaket med svenskar, tyskar och engelsmän som målgrupper och slutligen safariliktande jaktarrangemang för tyskar.

Garantier

Sara har också förklarat sig beredd att lämna garantier för att Stallet får en god och effektiv ledning och att man målmedvetet och effektivt skall marknadsföra anläggningen.

Styrelsen i det kommunala bolaget Åtvidabergs brukshotell har förklarat sig positiv till de av Sara presenterade förslagen. Man vill nu att kommunfullmäktige godkänner den preliminära överenskommelsen, att bolagets styrelse får i uppdrag att planera och genomföra upprustningen och att kommunen i likhet med tidigare åtar sig att svara för underskott av anläggningen.

CHRISTER BERG

6/8

Åtvidaberg

Nattlig åktur med sopbil

Det måste vara något visst med en sopbil. I varje fall verkar det som om någon eller några personer tyckte det sent i torsdags natt. Då hade man nämligen tagit sig förbi staket och stängda grindar in på renhållningsverkets område i Häckla. Där satte man igång en av sopbilarna. Kanske tyckte chauffören att området var för litet. I varje fall åkte man ut på samhället och forcerade grindarna helt enkelt genom att köra rätt på dem.

Därefter lär sopbilen ha fått åka några extra varv i det nattliga Åtvidaberg varefter de tillfälliga renhållningsarbetarna ställde tillbaka bilen vid entrén till området. Några större skador uppstod inte på bilen. Polisen tar gärna emot upplysningar från den som natten till fredagen kan ha sett sopbilen i aktion.

Biblioteket bör inte flyttas till Facit

Biblioteket bör få vara kvar i sina nuvarande lokaler i nya kommunalhuset och inte flytta till provisoriska lokaler i Facits kontorslandskap i gamla fabriken. Dessutom bör en utredning påbörjas om utökning av bibliotekets lokaler i kommunalhuset eller flyttning till nya lokaler i Åtvidabergs centrum. Alla tänkbara alternativ bör diskuteras med representanter för kulturnämnden och bibliotekschefen redan från början.

Det säger kulturnämnden i ett yttrande till kommunstyrelsen med anledning av ett förslag om att flytta biblioteket till Facit. Ett förslag som man inom kulturnämnden inte direkt mottagit med någon större glädje.

Men om det nu trots allt skulle bli så att man på fullt allvar överväger att flytta biblioteket till Facit så anser kulturnämnden att man ska få anlita en konsult för att före ett eventuellt beslut kunna bättre bedöma nödvändiga ändringar och kostnader.

I bakgrunden finns nu också ett nytt förslag som under sommaren tagits fram av fastighetskontoret. Enligt detta skulle biblioteket kunna vara kvar i nya kommunalhuset och där även kunna få ytterligare plats. I stället skulle kommunkansli inkluderande fritidskontor, hälsovårdskontor, drätselkontor, gatukontor och fastighetskontor flytta in i kontorslandskapet.

Gamla gymnastiken. Centrala byggnadskommittén beslutade på torsdagen anta Östgöta byggkonsult som entreprenör för ombyggnaden av Gamla gymnastiken. Arbetet beräknas kunna komma i gång redan om några dagar. Hela ombyggnadsarbetet är beräknat till knappa miljoner.

ÅTVIDABERG

Kulturnämnden besviken på kommunstyrelsen

Kulturnämnden i Åtvidaberg är besviken på kommunstyrelsen. En kommunstyrelse som vill stoppa nämndens intentioner att fullfölja en påbörjad bebyggelseinventering i Åtvidaberg.

I flera år hade kulturnämnden begärt pengar till en sådan inventering när man så i år fick 10 000 kr för ändamålet. Inventeringen kom i gång i våras och ca 400 byggnader hann fotograferas och beskrivas innan anslaget tog slut.

Kulturnämnd och länsantikvarie ansåg att inventeringen borde fullföljas. Därför har kulturnämnden begärt ytterligare 25 000 kr. Det var då som kommunstyrelsen satte sig på tvären. Skall över huvud taget någon ytterligare inventering av byggnader göras i Åtvid så skall det ske i byggnadsnämndens regi, ansåg man.

Nu har kulturnämnden återigen diskuterat saken. Man tycker det är märkligt att varken kommunstyrelse eller fullmäktige någon gång tidigare ifrågasatt att den här inventeringen skulle vara nämndens uppgift. Man hänvisar också till sin instruktion enligt vilken kulturnämnden har att yttra sig över och ta initiativ i frågor om stads- och byggnadsplanering, kultur- och byggnadsminnesmärken.

Vidare hänvisar man till att liknande utredningar gjorts i Linköping, Norrköping, Söderköping, Skänninge, Kisa och Vadstena. På dessa orter är det i första hand kulturnämnderna eller motsvarande som varit inkopplade.

Kulturnämnden hänvisar också till ett yttrande från stadsarkitekten som funnit det angeläget att få fram hela materialet för att kunna använda det som underlag vid bedömning av byggnadslov.

Slutligen understryker kulturnämnden vikten av att inventeringen verkligen fullföljs så snart som möjligt.

Det dåliga semestervärdet är sannolikt den största orsaken till att åtvidabergarna under juli månad lånat så mycket böcker på biblioteken. Under månaden utlånades sammanlagt 5 248 böcker, vilket är nästan exakt 1 000 mer än under samma månad förra året. Endast i Björsäter lånades under månaden färre böcker än under juli 1976. Följande siffror noterades (med 1976 års juli-siffror inom parentes): Åtvidaberg 4 159 (3 365), Björsäter 208 (256), Falerum 519 (297) och Grebo 362 (343). Under månaden spelades dessutom 123 skivor på biblioteken. Merparten utgjordes av barnskivor.

Granskar ansökningar. Kulturnämnden har beslutat utse Einar Landin, Keijo Niemenmaa och Gunilla Ekström till kommittén att granska studieförbundens ansökningar om kommunalt bidrag för 1978.

Kulturnämnden vill ha mer pengar 1978

Kulturnämnden begär i sitt statförslag för nästa år nära 1,9 milj. kr. Trots att man då ännu inte vet hur stora anslagen till studieorganisationerna kommer att bli har man redan begärt ungefär 100 000 kr mer än man blev beviljad för 1977. Det kan då också nämnas att anslaget för studieorganisationerna i år uppgår till 563 000 kr. Det är i kulturnämndens 77-årsbudget den näst högsta posten.

Mera pengar kostar bara biblioteksverksamheten. I år har nämnden nära 600 000 kr att röra sig med på det kontot. För nästa år begär man en höjning med ungefär 375 000 kr till 970 000. Höjningen motiveras med att arbetsbelastningen kräver fler tjänster och att bokbeståndet måste förbättras. Om det begärda anslaget beviljas kan man bli införa arbetsplatsutlåning, service till skolorna och ökat öppethållande.

Den tredje av kulturnämndens verkligt stora poster är den kommunala musikskolan. Här räknar man med att kostnaderna nästa år ska öka med närmare 200 000 kr till 655 000. Framst beror det på ökade personalkostnader eftersom musikstyrelsen vill att alla elever som söker till musikskolan skall tas in.

Bland övriga begärda anslag kan nämnas att nämnden vill ha 51 000 kr för fullföljande av bebyggelseinventeringen i kommunen. Bidragen till orkestrar och körer minskar med 6 000 till 41 000 kr. Däremot ökar konsertverksamheten med 3 000 till 25 000 kr. Kulturstipendiet föreslås höjt till 5 000 kr.

Kapitalbudgeten slutligen. Här begär kulturnämnden 94 000 kr varav över hälften till biblioteket i Björsäter. Man menar att lokalfrågorna i Björsäter för både bibliotek, skola och förskola måste komma till en lösning. För inventarier och upprustning av bokbeståndet vill nämnden ha 52 000 kr. Dessutom begär man bli 10 000 för inköp av nya instrument och att 15 000 kr avsätts till fonden för konstnärlig utsmyckning.

Torpskylltar. Kulturnämnden har beslutat ge studieförbundet Vuxenskolan bidrag med 400 kr för att kunna sätta upp skylltar i koppår vid inventerade torp. Sammanlagt gäller det ett tiotal torp i Börsebotrakten som inventerats av en studiecirkel.

Folkets afton anordnades på lördagskvällen för första gången efter semestern av Frälsningsarmén. Sammankomsten som lockat en hel del besökare leddes av kapten Lisbeth Wesslund. Vidare medverkade Eva Hedberg med både tal och sång. Man avslutade mötet med önskesånger och allsång som leddes av Lisbeth Wesslund. På söndagen svarade Frälsningsarmén för ett möte i Elim i Berg, ett besök som brukar äga rum årligen.

Avgifter till musikskolan. Kulturnämnden har beslutat föreslå att följande avgifter skall gälla för undervisning i den kommunala musikskolan: gruppundervisning 45 kr, individuell undervisning i 20-minuterslektion 60 kr, dubbellektion 105 kr. Avgifterna gäller per termin. Endast en elev per familj betalar avgift.

Utredning om musikskolan. Kulturnämnden har beslutat utse Keijo Niemenmaa, Bruno Thornberg och Gunilla Ekström som nämndens ledamöter i den tillsatta utredningen om musikskolans organisation.

Det glada Överum

För några timmar tredubbades befolkningen i Överum på söndagen i samband med årets karneval, den 39:e i ordningen. Omkring 10 000 personer kantade genomfartsleden i samhället då karnevalståget drog fram.

SISTA SIDAN

Över 10 000 i Överum på årets karnevalsfest

Den kilometerlånga genomfarten i Överum kantades på söndagseftermiddagen av omkring 10 000 personer, som i högsommarvärmen samlats för att beskåda karnevalsfestligheterna. För några timmar tredubblades således befolkningen i den annars så lugna bruksidyllen.

Årets karneval var den 39:e i ordningen i följd och med Överums IK som arrangör. Även om karnevalståget innehöll en och annan ljusglimt bland de femton ekipagen så lär nog ändå inte årets tåg gå till hävderna som det bästa. Men vad spelar det för roll bara man är på gott humör och kängor mot kommunalpolitikerna får alltid genvar.

Lars Blomquist, ordförande i Överums IK och bas för karnevalskommittén, var på det hela taget rätt nöjd med väder, publik och arrangemang. Och man måste kunna vara nöjd när en sådan här fest är slut, säger han. För det är karnevalen som är idrottsklubbens inkomstkälla. Ett fiasco har vi bara inte råd med i fotbolls- och bandysektionerna.

Redan vid årsskiftet träder den tillsatta kommittén i funktion.

Man måste vara ute i god tid om man vill ha bra orkestrar och artister. Uppskattningsvis räknar Lars Blomquist med att 150 klubbmedlemmar på ett eller annat sätt ställer upp och hjälper till med arrangemangen.

Den 39:e karnevalen började på lördagen med den traditionella fotbollsmatchen. I år besegrade hemmalaget Hjorted med 4-2.

På kvällen var det som vanligt dans på två banor, modern dansmusik med Gänget och för mera mogen ungdom Karl-Erik Sandbergs. Dans- och tivoliarrangemangen i Vallonparken samlade omkring 2 000 besökare.

På söndagen inleddes programmet med att Överums musikkår från Minnespaviljongen gav en promenadkonsert. Från samma område utgick också karnevalståget. Från början väl samlat men till slut och till mc-polisens förtret utsträckt över hela genomfarten.

Bland de 15 ekipagen var det flera som häcklade regeringens energipolitik och -väderpolitik. Den ryska flygplanskaparen fanns med liksom raggarna och den mycket ilska "Svensson" och hans hustru.

Västervikspamparnas problem med ytterområdena illustrerades av en våltalig trio som fick många skrattare med sig. Det omtalade simhallsprojektet i Överum kom också på tapeten.

Så småningom röstade en jury fram de fem bästa ekipagen vilka senare på kvällen av ÖIK-supportern Karl-Gunnar Karlsson belönades med penningpriser.

Förstapriset på 1 500 kr gick till Magnus Gustavsson för idén med raggarbilen. På andra plats kom Åke Österberg som satt ihop sketchen om kommunindelingsproblemen. Trea blev Lennart "Lotta" Johansson, som själv konstruerat och genomförde re-

san med en el-, vind- och vattencykel. På fjärde plats kom Jan Nygrens P-pillerhistoria. Som femte ekipage utsågs slutligen Jan Svenssons häcklande av Fällins kärnkraftspolitik.

Vi skulle egentligen vilja ha fler ekipage i karnevalståget, säger Lars Blomquist. Gärna deltagare utifrån. Till nästa år kommer vi i samband med 40-årsjubileet att satsa litet extra också på den kanten. Hur kan jag inte säga i dag.

Senare på eftermiddagen fortsatte festen i Vallonparken med Kung Sune och Göteborgsrockarna som främsta dragplåster. Men där fanns också Yan Swahn, Monica Forsberg och Jan Lennerts orkester. Och på kvällen dansades det förstås. Både till Gänget och till Tomtelius. Till den här delen av festen räknade arrangörerna in över 4 000 besökare.

CHRISTER BERG

Kommunpamparna gisslades vid karnevalen i Överum

Sällan har man sett så mycket folk i Överum som vid årets karneval

ÅTVIDABERG

Fel redovisning av folkparksföreningen

Kommunens revisor och kommunstyrelsen är inte helt nöjda med föreningen Åtvidabergs folkparks sätt att redovisa sina räkenskaper för år 1976. Redan beträffande 1975 års redovisning framförde revisor Max Svenson vissa synpunkter. Detta ledde till att kommunfullmäktige i Åtvidaberg förra året uppmanade att före upprättandet av 1976 års bokslut ta kontakt med kommunens revisor.

Kontakt togs också telefonledes av Folkets hus riksorganisation. Under samtalet vidhöll båda parter hur redovisningen skulle se ut. Man var alltså oense. Revisor Max Svenson konstaterar nu i en redogörelse till kommunstyrelsen att hans synpunkter inte blivit tillgodosedda i föreningens redovisning.

Revisorn framhåller att kommunala anslag i sin helhet bör bokföras som intäkter och inte som man gjort i folkparksföreningen bokfört dels som anslag och dels som ökning av eget kapital.

Vidare noterar Max Svenson att föreningens likviditet är ansträngd. Influtna medel tycks i första hand ha använts för att betala kortfristiga skulder. Slutligen hade föreningen bara amorterat 3 324 kr på ett lån. För amortering hade kommunen utbetalat 10 000 kr. Först efter påpekande från revisorn betalades resterande 6 676 kr.

Kommunstyrelsen har diskuterat revisorns skrivelse. Man delar helt revisorns åsikt och påpekar att föreningen skall rätta sig efter det. Kommunstyrelsen har nu uppdragit åt revisorn att tillsammans med drätselchefen diskutera igenom problemen med representanter för Folkets hus riksorganisation.

Utredningen på byggnadskontoret. Strax innan semestrarna tillsatte kommunstyrelsen en utredningsgrupp som skulle granska rutiner och arbetsförhållanden på byggnadskontoret med anledning av de anmärkningar som revisorerna tidigare i år riktade mot förvaltningen. Utredningsgruppen sammansattes av respektive partis gruppordförande i kommunfullmäktige plus en socialdemokrat. Man hade under Olof Sandqvists ordförandeskap två sammanträden omedelbart. Ett den 30 juni och ett den 1 juli. Vid det sistnämnda mötet beslutade man begära förstärkning av två personer till nämligen kommunalrådet Carl-Eric Ahlström och kanslichef Assar Holmqvist. Kommunstyrelsen har godkänt den ordningen.

Fond Björsäter ändras. Skolstyrelsen har begärt att man skall få tillstånd att ändra på reglerna för Östbergs premiefond i Björsäter. Kapitalbehållningen uppgår i dag till drygt 2 000 kr varför premierna i takt med penningvärdets förändring fått allt mindre betydelse. Man vill lägga tillgångarna till den s k samfonden. Kommunstyrelsen har bifallit framställningen och ska nu tillskriva kammarkollegiet i ärendet.

Kommunen köper. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att kommunen köper fastigheten Torpeden 7 på Stenhusgatan. Köpeskillingen är 270 000 kr.

Lånar inga Schweizerfrancs. Åtvidabergs kommun har liksom andra kommuner i länet fått erbjuda en byggmästare i Linköping att låna utländsk valuta, i det här fallet schweizerfrancs till den förmånliga räntan 5,75 procent. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från erbjudandet. Skall man låna så lånar man svenska kronor i stället.

Dyrare barntillsyn. Sociala centralnämnden har begärt att taxan för barntillsyn skall ökas med en krona per barn och dag. Kommunstyrelsen har inga invändningar mot förslaget. De nuvarande avgifterna fastställdes 1971.

En död utter har inlämnats till polisen i Åtvidaberg. Uttern hittades påkörd vid en väg ett par mil söder om Åtvidaberg. Djurarten är fridlyst och har uttern genom polisen försorg skickats till Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm för undersökning. Det är på kort tid det andra fridlysta djuret som hittats dött i Åtvidabergstrakten. Förra gången var det en fiskgjuse.

17 öre för Stallet. Sedan planerna på en ombyggnad av Hotell Stallet offentliggjorts har uppenbarligen viss förvirring uppstått beträffande kostnaderna. I vissa media har saken presenterats så att den summa som kommunen uppskattningsvis måste skjuta till varje år vid en ombyggnad skulle motsvara en utgift för varje skattebetalare på ca 75 öre. Så är inte alls fallet, berättar drätselchef Swenlof Lindblad. Om ombyggnaden kommer till stånd och kommunens bidrag till underskottet stannar vid 500 000 kr så motsvarar det 17 öre per skattekrona med det skatteunderlag som finns nu. Den 75-öring som det talas om gäller nettokostnaden per år inte bara för Stallet utan också för sporthallen och simhallen. Det är också för hela den treenigheten som de politiska partierna i Åtvidaberg 1961 ansåg att 1 kr per skattekrone kunde vara skäligt.

Bostadsbidrag. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå fullmäktige att ändra inkomstgränserna för reducerade bostadsbidrag till barnfamiljer och hushåll utan barn. Rekommendationerna innebär att bostadsbidrag utgår med 20 kr i månaden för varje helt 25-tal kr av bostadskostnaden som överstiger 350 kr. Den övre gränsen är satt vid 600 för ensamstående utan barn, 700 för makar utan barn, 825 för familj med 1—2 barn, 975 för familj med 3—4 barn och 1 125 kr för familj med 5 eller flera barn. Bostadsbidragen är inkomstprövade.

Cykelturen 77 i Åtvidabergskorpens regi startade på tisdagen för höstsäsongen. Denna första av fem motionsturer samlade 63 deltagare. De cyklade 35 km över Mormorsgruvan, Föltorp, Grebo och åter till Åtvidaberg. Nästa tur Mormorsgruvan, Britteberg, Dockekulla och åter mäter 38 km.

Höjd busstaxa. Trafik AB Oskarshamn-Västervik-Vimmerby har begärt att få höja taxorna för linjerna Ekvik-Åtvidaberg och Överum-Åtvidaberg. Höjningen innebär bl a att en resa mellan Ekvik och Åtvidaberg höjs från 11 till 16 kr. Kommunstyrelsen har tillstyrkt bolagets framställning som avgörs av länsstyrelsen.

Stallets framtid. Kommunstyrelsen diskuterade på måndagen det förslag till avtal med SARA-bolagen som styrelsen för Åtvidabergs brukshotell vill sluta. Det är som tidigare redogjorts för i Correspondenten fråga om ett miljonprojekt. Inom kommunstyrelsen var man nu inte beredd att fatta beslut. Ärendet bordlades för att de olika partierna skulle få möjlighet att sätta sig in i vad avtalet innebär.

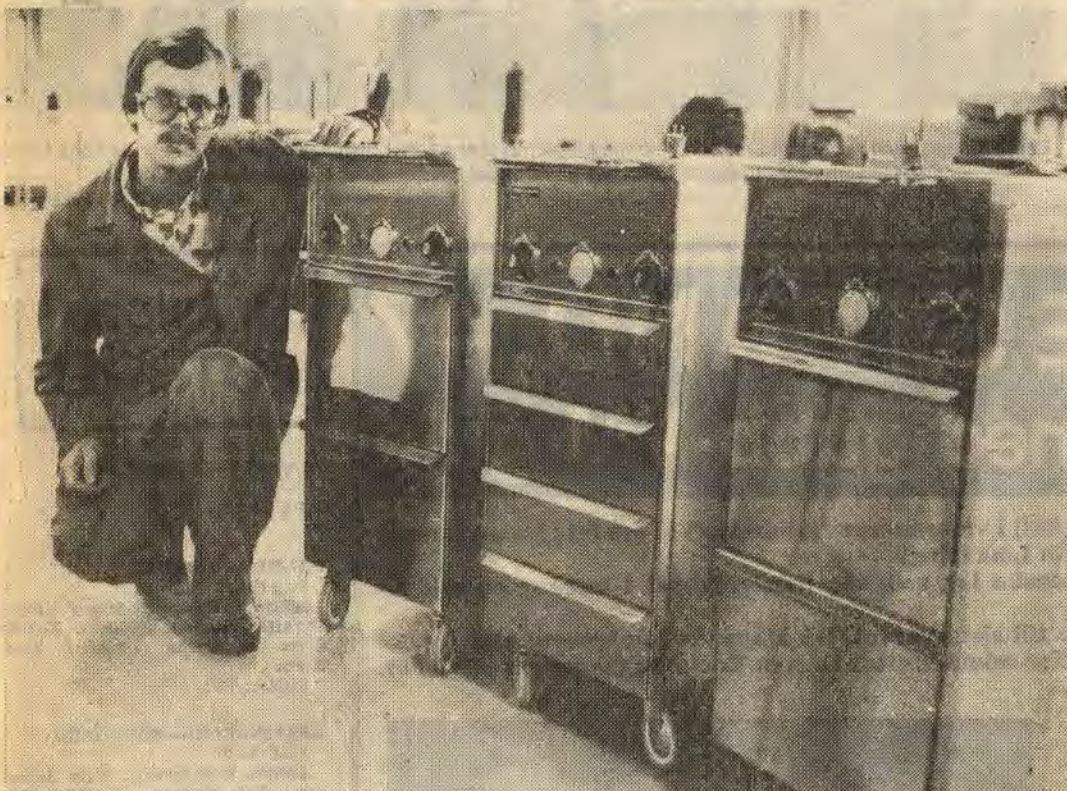
ÅTVIDABERG

Svårbesatta tjänster. I två omgångar har Åtvids församling sökt efter efterträdare till de i höst lediga tjänsterna som diakonissa och församlingsassistent. Båda gångerna utan att någon sökande anmält sig. Nu har kyrkorådets delegationsutskott beslutat att tills vidare inte göra någon ny annonsering i de tidningar där man förut annonserat. I stället skall man nu pröva personliga kontakter genom de kyrkligt anställda och kyrkorådsledamöterna. Dessutom skall man i lokalpressen annonsera om barn- och ungdomsledare för att kunna upprätthålla det kyrkliga ungdomsarbete tills ny församlingsassistent kunnat anställas.

Stockholmsföretag efter ett år i Åtvidaberg:

Alltid besvärligt med omställningar

Först nu kan vi köra för fullt

Verkmästare Johan Travtjenko med några av de många värmevagnar som skall levereras till LM inom kort. Värmevagnen är en egen konstruktion och en av de större produkterna på Elektro-Termos

I början av juni förra året presenterade de ansvariga i Åtvidabergs kommun sitt första praktiska resultat av ansträngningarna att lokalisera nya industrier och företag till orten. Överenskommelse hade då knutits mellan de kommunala bolagen Åtvidabergs industribyggen och Stockholmsföretaget Elektro-Termo AB. Ett företag inom storköksbranschen. Elektro-Termo har nu varit verksam i Åtvidaberg i drygt ett år. Hur har det gått? Jo tack, svarar företagets chef Thorsten Andersson. Det har varit ett år på både gott och ont. Omställningar är alltid besvärliga och det är väl egentligen först nu som man kan säga att den processen är över.

Det var efter en tämligen omfattande annonsdrive i rikspresen i februari förra året som Åtvidabergs lokalisering bland alla telefonsamtal fick ett från Elektro-Termo. Framför allt var vi i behov av större och bättre lokaler, berättar Thorsten Andersson. Att det fanns duktig och pliktrogen arbetskraft i Åtvidaberg gjorde inte beslutet att flytta mindre svårt att fatta.

Försenad lokal

I Åtvidaberg höll Industribyggen på att färdigställa en lokal på ca 1 300 kvm. Lokalen skulle ha varit färdig före halvårsskiftet. Men Elektro-Termo kunde inte ta de nya lokalerna i besittning förrän en bra bit in på höstkanten. En inte önskad försening.

På den gamla platsen i Trångsund hade Elektro-Termo ett 20-tal anställda. Ingen, utom Thorsten Andersson, valde att flytta med till Åtvidaberg. För det hårt drabbade Åtvidaberg innebär detta naturligtvis ett fint tillskott av arbetstillfällen. I dag syssel-

sätter Elektro-Termo 16 anställda. Inom kort skall man utöka till 20. Utom i ett fall är de som nu jobbar hos Thorsten Andersson f d Facitarbetare.

Fin arbetskraft

Några problem att rekrytera folk har det inte varit, säger Thorsten Andersson. Tvärtom. Dessutom har jag haft turen att få väldigt bra personal. Fast den som trodde på visorna om att det fanns en massa färdigutbildad arbetskraft i Åtvid bedrog sig. Visst fanns det duktigt verkstadsfolk här. Men åtminstone för vår del har vi fått satsa en hel del på utbildning.

Innan flytningen till Åtvidaberg hade Elektro-Termo en årsomsättning på drygt 2 milj kr. Flyttningsprocessen bidrog helt naturligt negativt till slutresultatet för det nyss avslutade verksamhetsåret. Ändå ökade omsättningen betydligt.

Med färdigutbildad arbetskraft och nya fina lokaler står nu Elektro-Termo väl rustade att

möta efterfrågan från en allt större marknad. Företaget tillverkar i stort sett allt inom rostfritt för storkök.

Fin bransch

Bland produkterna vilka praktiskt taget alla är egna konstruktioner finns saker som fritöser, värmeskåp, stekhållare, tallriks-hållare, bestickställ osv. Som kunder har man Volvo, Asea, LM, varv och hamburgerfirmor. Egentligen är det en rätt bra bransch, säger Thorsten Andersson. För alla måste vi äta och storköket blir bara fler.

När frågan om kunder kommer på tal så säger man med ett och annat stänk av ironi i rösten att man gärna sett kommunen som kund. Saken är den att en ny skolmatsal håller på att uppföras i Åtvidaberg. Här satsar kommunen på lokalisering av företag till orten och så gynnar man inte den egna industrin när det kommer till kritan, säger plåtslagare Gösta Björling. Det är väl ingen fin PR för kommunen?

Utän att tala något om kvaliteten på de olika anbudsgivarnas produkter så kan man väl ändå konstatera att ett företag på orten borde kunna ge bättre service än ett företag utifrån. Slutligen, säger Gösta Björling, så fanns det nog många saker i anbudsförandet som inte är så där helt odiskutabla.

Beklagar

Också Thorsten Andersson beklagar att man inte fick ordern. Det hade varit ett fint referensobjekt och kommunens moraliska skyldighet hade inte behövt ifrågasättas. Men nu spelar väl den här ordern ingen större roll för oss. Trots att man nu får fler leverantörslid är det väl inte omöjligt att några av våra produkter står där ändå, när matsalen till slut är färdig.

Centrala byggnadskommitténs tjänsteman Lars Persson påpekar i en kommentar att man dels måste anlägga affärsmässiga principer när man studerar anbuden, eventuellt kommunalt industristöd måste ske på annat sätt, dels är det i fallet Centralskolan fråga om en totalentreprenad. Kommunen har alltså i princip bara att titta på slutbudet. Fast den här frågan kunde kanske skötts med större smidighet, medger Lars Persson.

CHRISTER BERG

Det har varit ett år på både gott och ont, säger Elektro-Termos chef Thorsten Andersson

Förslag i Åtvids pastorat:

Ekonomisk samfällighet från 1979 innebär samma kyrkoskatt för alla

Från årsskiftet 1978—79 bör man inrätta en ekonomisk samfällighet i de fem församlingar som ingår i Åtvids pastorat. Det föreslår den utredningsgrupp i Åtvidaberg som i halvtannat år studerat frågan. Förslaget innebär att alla ekonomiska frågor i pastoratet hänförs till ett speciellt organ och, vilket för den vanlige medborgaren kanske är viktigare, att alla inkomsttagare i pastoratet får samma kyrkoskatt. Som det är nu betalar t ex invånarna i Åtvids församling 85 öre per skattekrona medan man i Värna betalar 1:80. Om alla församlingar kan komma överens och samfälligheten kommer till stånd skulle enligt uträkningar alla i pastoratet 1979 betala 95 öre. Betydligt jämlikare.

Förslaget om ekonomisk samfällighet har redan tidigare vandrat runt hos respektive församlingars instanser. I Grebo, Värna och Yxnerums församlingar svarade man ja. Björsäter ville inte gå med utan ytterligare utredning. Svaret från Åtvid var i det läget betydelselöst. Efter diskussion förordade man också här en grundligare utredning.

□ Hannäs/Gårdserum

I utredarnas uppgift ingick då också bl a att ta kontakt med de två kvarvarande församlingarna i den borgerliga kommunen Åtvi-

daberg nämligen Hannäs och Gårdserum. Man skickade alltså ett brev till dessa där man erbjöd dem att vara med i utredningen.

Ingen av församlingarna hörsammade inbjudan. Gårdserums kyrkoråd svarade att man inte hade intresse av att vara med i den ekonomiska samfälligheten. Hannäs kyrkoråd beslutade att inte delta i den föreslagna samfälligheten med Åtvids pastorat. Kyrkoskatten i Gårdserum är i år 1:20 och i Hannäs 1:50.

Vidare har utredningen lagt fram förslag till en flerårsbudget. För de närmsta tio åren har man

räknat på utgifter och inkomster. För 1977 har pastoratet och de fem församlingarna utgifter på sammanlagt drygt 2,5 milj kr. Enligt prognoserna ökas utgifterna i en jämn kurva och uppgår 1987 till 5,9 milj.

□ Stora investeringar

Man har också tittat på församlingarnas investeringsbehov. Under de tio åren beräknas detta behov till nära fem milj kr. Här kan nämnas 700 000 till Björsäter kyrka, 180 000 till Yxnerums kyrka och församlingssal, 1 556 000 för yttre och inre renovering samt orgelbygge i Grebo, 175 000 till Grebo församlingshem och 2,2 milj till olika anläggningar på Åtvids nya kyrkogård.

Om investeringsprogrammet antas av församlingarna räcker troligen inte de angivna 95 örena i skatteuttag. Då måste man förmodligen höja med en fem- eller tioöring.

Utredarna föreslår nu också att den kommande samfällighetens kyrkoråd skall få namnet kyrkonämnd. I den nämnden ingår nio personer; tre från Åtvid, två från Grebo, en från vardera av de övriga församlingarna och kyrkoherden.

Vidare skall en kyrkogårdsnämnd och en fastighetsnämnd inrättas. Man föreslår också att kyrkofullmäktigemötena byts ut mot kyrkostämmor. Slutligen påpekas att respektive församlings kyrkoråd skall ha omsorg om församlinglivet och inom budgetens ram verka för dess utveckling. Det är således inte meningen att samfällighetens organ skall lägga sig i församlingsarbetet.

□ Extra val

Går nu församlingarna på utredningsförslaget innebär det också att man i Åtvid, Grebo, Björsäter, Värna och Yxnerum får ett extra val nästa år.

CHRISTER BERG

Östgötskt tunnbröd

Tunnbrödsbakorna ligger på den varma hällen

I Lilla Dockekulla — halvannan mil väster om Ätvidaberg — har det varit stort tunnbrödsbak på gammalt äkta norrländskt vis. Ingegerd Dockberg har för åttonde året i följd satt fyr i ugnen i bakstugan. När Correspondenten besökte Lilla Dockekulla tog själva gräddningsproceduren ungefär sju timmar. Ett svettigt dagsverke som resulterade i drygt hundra stora tunnbrödsbakor.

Tunnbrödsbak i självaste Östergötland

Så här går det till:

Man kavlar med rallen
vänder med spjälkan
tar ett tag med naggen
en vända med kruskaveln
och kör in den med fjölan.

Det har varit storbak i Lilla Dockekulla halvannan mil väster om Atvidaberg. Eller kanske rättare stort tunnbrödsbak. På gammalt och äkta norrländskt vis. För åttonde året i följd har Ingegerd Dockberg satt fyr i bakugnen i den lilla röda bakstugan. I år liksom ett par år tidigare hade hon Marianne Littorin med dottern Lena som hantlangare och hjälprea.

Varje degbulle kavlas ut med rallen...

... man vänder med spjälkan...

... man tar ett tag med naggen...

... och en vända med kruskaveln...

Själva gräddningsproceduren tog den här gången ungefär sju timmar. Ett svettigt dagsverke som dock resulterade i gott och väl hundratalet stora tunnbröds-käkor. Som faktiskt smakade anmärkningsvärt gott med äkta smör till.

— Jag bodde en tid i Västerboten, berättar Ingegerd Dockberg. Det var där som jag fick smak för tunnbröd. Jag var också med och tittade på hur det gick till. Fast naturligtvis lärde jag mig aldrig receptet. Så när ugnen i bakstugan var färdig så visste jag faktiskt inte hur man gjorde degen.

Receptproblem

— Det visade sig också vara svårt att få något recept, försätter Ingegerd Dockberg. För hur man

... sedan lägger man upp kakan på fjölan och skjuter in i ugnen.

De färdiggräddade kakorna borstas av från mjöl och sot...

frågade så fick man bara till svar att man tog på en höft, på ett ungefär, så det kändes bra, som man brukade osv. Inga direkta mått som jag kunde vara nöjd med.

— Utvägen blev att sätta en kamrat i arbete. En väninna till mig satt med under ett helt bak och noterade kopp för kopp, näve för näve och nypa för nypa de olika ingredienserna i degen.

— Men, säger Ingegerd Dockberg aningen generat, nu har visst jag också börjat höfta. Det är väl bara så att kunskapen sitter i händerna. Man mera känner än vet hur mycket man skall ta. Av exempelvis potatis, mjölk, rågsikt, vetemjöl, jäst, sirap, margarin, kornmjöl och kryddor.

Jätteplätta

Man, som det heter, sätter degen kvällen innan baket. Ett jobb så gott som något för degen måste vara väl arbetad. Det duger inte med en deg som går sönder när man nästa dag sätter i gång och plattar ut den till en millimeter-tjock jätteplätta.

I ottan kliver Ingegerd upp och sätter fart på ugnen, som faktiskt är specialbyggd för det här ändamålet, så sent som för knappt tio år sedan. Veden får inte knastra. I varje fall inte under själva gräddningen för då kommer det sot och kol i brödet. Den bästa veden är gamla gårdsgårdsstörar eller hässjöstörar. Fast det börjar ju bli ont om sådana nu.

Innan ugnen hunnit bli varm kommer från Norrköping Marianne Littorin med dottern Lena.

— Ett sådant här bak klarar

man nämligen inte av ensam, säger Ingegerd Dockberg. I varje fall inte om man vill bli färdig på en dag.

Verktygen

Sen sätter de igång. Ingegerd kavlar ut varje degbulle med rallen (en brödkavel med spår), vänder plattan med spjälkan (ung pannkaksspade av trä), tar ett tag med naggen och slutar av med en vända med kruskaveln. Därefter placeras den ogräddade kakan på fjölan (en träspade med långt skaft). Så långt Ingegerd.

Själva gräddningsproceduren är Mariannes jobb. Luckorna till ugnen öppnas. Hon stoppar in fjölan i ugnen och med en tvär knyck drar hon ut den igen. Kvar ligger kakan på den varma hällen. Nu gäller det att passa på brödet. För det ligger några sekunder för länge så blir det snart förkolnat.

När kakan är färdiggräddad tar Lena vid. Brödet borstas. De kakor som skall bli hårt tunnbröd läggs på en hög för att svalna. Det mjuka tunnbrödet viker Lena ihop och hänger upp på en träpinne tills det kylts av.

Efter en stund har man fått upp farten. Hettan från ugnen sprids i stugan och snart är de tre ordentligt varma i kläderna. Men undan går det.

Surströmming

Under kafferasten passar man förstås på att smaka av det färskaste tunnbrödet. Man bryter stora bitar. Brer smör på.

— För se något annat än smör det duger inte på äkta tunnbröd.

... för att slutligen hängas upp för svalning.

Resultatet efter en dags slit vid ugn och bakkbord blev ett hundratal tunnbröds-käkor. Här visar Ingegerd Dockberg, Marianne Littorin och dottern Lena Littorin stolt upp några av de stora plattarna framför bakstugan i Lilla Dockekulla utanför Atvidaberg

säger Ingegerd. Och något annat att bli fin i år, säger tunnbrödsbäcken kan med något drömskt i blisc-potatisen förstås. Men den ser ut

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Frälsningsarmén i Åtvidaberg arrangerade på söndagen traditionsenligt sommarmöte hos familjen Filip Karlsson i Börsebo. Mötet som samlat ett 50-tal deltagare leddes av kapten Lisbeth Wesslund. Vidare medverkade Eva Hedberg med solosång och duettsång tillsammans med Lisbeth Wesslund. Eva Hedberg har under sommaren tjänstgjort i Åtvidaberg och avtäckades nu för sitt arbete. Mötet avslutades med kaffesamkväm och allsång.

Sommarmusik i perioder. Sommarmusiken med Åtvids församling och SKS som arrangör fortsätter på onsdag med en något avvikande konsert. Musikdirektör Ingemar Ericsson har nämligen valt att dela upp konserten i två perioder. En litet mera seriös avdelning i Gamla kyrkan och en lättare avdelning i Församlingshemmet. Det är ett försök, säger Ingemar Ericsson, och vi tror nog att promenaden uppför backen kan vara värt besväret. Genom den här uppläggningsen blir också konserten litet längre än normalt. Man räknar med en knapp timme. I Gamla kyrkan kommer bl a den italienske 1700-talskompositören Corellis solokantat att framföras. Dessutom spelas spansk och engelsk 1700-talsmusik på orgeln. I församlingshemmet blir det verk av Hindemith och Stenhammar i första hand. Kvällens solister och musikanter blir Maria Mucchiano-Johansson, Ingemar Ericsson, Arne Gustafsson, Christina Berg och Britta Kindsjö.

223 arbetssökande i Åtvidaberg

Av den arbetsmarknadsundersökning som gjordes vid månads-skiftet juli/augusti framgår att det i Åtvidaberg då fanns 223 personer som sökte någon form av arbete. Denna siffra kan då ställas mot antalet lediga platser anmälda till arbetsförmedlingen, nämligen 24. Dvs ett jobb på ungefär var tionde sökande. Bland de lediga platserna finns det dessutom knappt ett enda för ungdom, många är deltidsarbeten och i andra fall krävs yrkesutbildning.

Av de 223 arbetssökande var 122 helt utan sysselsättning, 35 hade tillfälligt arbete, 25 varaktigt arbete men ville byta och 41 personer var någon gång under månaden sysselsatta i beredskapsarbete.

Merparten av de sökande eller 127 var kvinnor. Fortfarande är det också många unga människor bland de sökande, 122 personer är yngre än 25 år. De siffror som nu presenterats är på det hela taget de samma som vid de sammantällningar som gjorts under såväl försommaren som under sommaren.

Ändringarna är faktiskt ganska små, bekräftar föreståndare Siri Ohlin. Dessvärre finns det heller inga direkta tecken på att någon omedelbar förbättring skulle vara förestående.

Ett veckoslutsläger genomfördes under helgen med deltagande av omkring 15 miniorscouter från frälsningsarmén i Åtvidaberg. Läget var förlagt till Sörfallet söder om Mormorsgruvan. Som lägerledare fungerade Bo-Inge Nilsson och Irene Karlsson.

17/8

Åtvidaberg

Ny föreståndare för bowlinghallen

I dagarna har bowlinghallen öppnat igen efter sommaruppehållet. De mellan 150 och 200 regelbundet bowlande åtvidabergarna i alla åldrar kan nu åter ägna sina lediga kvällar åt strikes, spärrar, genomslag osv. För bowlingklubbarna Slaget och Facit gäller det att snabbt trimma in formen inför seriestarten i september.

Den största nyheten i bowlinghallen i höst är kanske att hallen har fått en ny föreståndare. Det är Per Gustafsson som tar över ansvaret för skötsel av banor, instruktion m m efter Kennet Dahlgren. Under sommaren har han gått igenom en maskinkurs. Så han ska nu kunna ta hand om alla de möjliga och omöjliga fel som då och då uppstår på banorna.

Som vanligt kommer hallföreståndaren att tillsammans med både Slaget och Facit satsa en hel del på ungdomsverksamheten. Vidare har Per Gustafsson för avsikt att komma igång med pensionsbowling. För bowling är en sport som passar alla åldrar, hävdar han.

Sällsynta ätliga grodan har hörts i Östergötland

Exemplar av den i Sverige sällsynta ätliga grodan finns av allt att döma i Östergötland. Det skulle i så fall vara första gången som "läckerheten" påträffas i länet sedan 1862. Från det året och tidigare har man noteringar om ätlig groda i Gusum. Nu påstås det också att man skulle ha hittat ätlig groda vid Roxen på mitten av 30-talet. Men de uppgifterna anses osäkra.

Den som nu vågar påstå att det sannolikt finns *Rana esculenta*, som arten heter på latin, i de här trakterna är Olof Söderbäck, naturvårdssakkunnig i Åtvidaberg. För några dagar sedan kom han i kontakt med målarmästare Birger Andersson från Fuld i Ukna. Denne hade när han höll på och spelade in olika fågellåten i de vikar av sjön Vindomen som går in mot Hannäs fått in ett mystiskt ljud i bandspelaren. Ett läte som han förstod inte var en fågel men ändå inte kunde identifiera.

Tysk groda

Detta var 1975. Inte förrän nu då han träffade Olof Söderbäck har han kunnat få någon förklaring på

Ett skänkt exemplar av den ätliga grodan

det skorrande och raspande läte från pingsten 1975 i Hannäs. För Olof Söderbäck som har de mest ofattbara saker bland sina samlingar hade nämligen också en tysk inspelning av en tysk ätlig groda. Ljuden var omiskännligt lika.

Kosmopolitisk

Grodan är vad man kallar kosmopolitisk, dvs den finns i alla världsdelar utom i Antarktis. Grodfamiljen består av 30 släkten. I Europa finns bara släktet *Rana* och dessutom bara tio av de ca 250 arterna. Håller man sig till Sverige så finns i landet fem arter: vanlig groda i hela landet, åkergroda i södra halvan, långbensgroda och lövgroda på ett fåtal platser.

Den ätliga grodan slutligen finns bara på tre platser i Sverige: i norra Uppland och mycket sparsamt i västra Skåne och östra Småland. På den sistnämnda platsen kallas den för gröngalt. Den kan vara antingen grön eller brun och dess främsta kännetecken är att den ofta har en gul rand längs ryggen.

I Mellaneuropa och Italien finns det gott om ätliga grodor. Läran på grodan betraktas faktiskt som en kulinarisk delikatess, hur tveksam man som nordbo än kan ställa sig till den uppgiften.

Fridlyst

I det här sammanhanget är det knappast någon mening med att lämna ut receptet på hur man tillagar groda. För den är inte bara sällsynt och svärfångad, den är också fridlyst.

Nu inväntar Olof Söderbäck med viss spänning försommaren 1978. För då ska han med kamera och bandspelare ge sig ut på grodjakt i Hannäs och, förhoppningsvis, bekräfta att den åtvidabergska faunan innehåller ännu en sällsynthet.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Fler daghemsplatser föreslås i flerårsplan

Sociala centralnämndens planeringsutskott i Åtvidaberg har antagit ett förslag till revidering av den fleråriga barnomsorgsplanen. Planen som gäller för åren 1978—82 innebär att man vid slutet av perioden, om intentionerna infrias, har en 55-procentig behovstäckning av antalet platser i daghem och familjedaghem. I så fall har man inte bara uppnått den målsättning man hade i den förra planen, man har också ökat på med fem procent.

1976 fanns det i kommunen nära 1 200 barn i åldern upp till sex år. Av dessa ansågs 469 behöva daghemsplats. Av dessa fick 175 barn plats på de 117 heidagsplatserna. Det innebär att ungefär var tredje barn som enligt normerna behövde plats kunde placeras.

Enligt prognoserna kommer det i Åtvid 1982 att finnas 1 144 barn i gruppen 0—6 år. Av dessa väntas 578 behöva daghemsplats. Då bör också enligt planeringsutskottet antalet daghemsplatser ha fördubblats och drygt det. Då skall också mer än hälften av barnen i behovsgruppen kunna få daghemsplats.

Beträffande fritidshemmen så finns det där i dag 25 platser plus 15 platser i familjedaghem. Här är utskottet mera restriktivt och anser att en åttaprocentig täckning av behovet bör räcka. 1979 föreslår man att ytterligare 15 fritidshemsplatser inrättas och 1981 10 platser till.

I demokratisk ordning. De båda ledamöterna i sociala centralnämnden Brita Petersson (m) och Thyra Andersson (c) begärde vid nämndens senaste sammanträde få antecknat till protokollet att nämnden nästa gång en kurs skall anordnas "i demokratisk ordning vänder sig till samtliga inom kommunen verksamma studieförbund". Anledningen till denna begäran är att sociala centralnämnden i höst skall anordna en kurs för all personal inom åldringsvården. Kursen heter åldringsvård i utveckling. Centralnämndens planeringsutskott begärde in anbud från TBV, ABF och Kommunala vuxenutbildningen. Den senare organisationen sade sig inte ha någon möjlighet att anordna kursen. Av de båda övriga antog nämnden ABF:s bud som varande det "för kommunen billigaste och mest fördelaktiga". Både Brita Petersson och Thyra Andersson menade att det kunde vara värt besväret att höra sig för hos samtliga de omkring tio studieförbund som har verksamhet i Åtvidaberg.

Bilskrottningsproblem. Sedan auktorisationen som bilskrotare vid halvårsskiftet upphör för firma Mahrs metall och skrot finns det ingen inom kommunen som är auktoriserad bilskrotare. Det föranledde Evert Johansson att vi kommunstyrelsens senaste sammanträde fråga hur åtvidabergarna i framtiden skall kunna få sina bilar skrotade. I diskussionen nämndes då bl a att en Linköpingsfirma skulle ha hämningskyldighet i Åtvidaberg. Kommunstyrelsen har nu beslutat utreda frågan, hur den praktiskt kan eller skall lösas och kostnaderna härför.

Provisoriskt KM i Björsäter. Någon tennisbana finns inte i Björsäter trots att tennisintresserade på orten begärt kommunala medel eller anslag att anlägga en. Även om det nu inte finns någon tennisbana så finns det ett stort intresse för tennis i det lilla samhället. Så stort att Björsäters SK kunnat anordna ett klubbmästerskap som samlade nära 40 deltagare. Mästerskapet fick nu spelas på en provisoriskt anlagd bana som ritades upp på asfalten på skolgården i Björsäter. Fyra klubbmästare korades. I seniorklassen som samlade 16 deltagare vann till slut Björn Nilsson. Dammästarinna blev Pia Dahlberg. I pojkar födda 61—64 segrade Thim Karlsson och den yngste mästaren kom att heta Sven Påfvels. Han vann i pojkar födda 65 och yngre.

18/8

5-årsplanen visar: **578 dagisplatser** **behövs i Åtvid**

Planeringsutskottet i sociala centralnämnden i Åtvidaberg har antagit förslag till revidering av den fleråriga barnomsorgen. Planen som gäller 1978—1982 innebär en 55-procentig behovstäckning av platser i daghem och familjedaghem vid periodens slut.

Därmed skall man ha uppnått målsättningen för den förra planen och också ökat den med fem procent.

1966 fanns det 1.200 barn i åldern upp till sex år i kommunen. 469 av dem ansågs behöva daghemsplats 176 av dem fick plats på de 117 heldagsplatserna. Dvs var tredje barn av dem som enligt normerna behövde plats. Prognoserna nu visar att det kunde placeras.

kommer att finnas 1.144 barn i den aktuella åldersgruppen 1982 i Åtvidaberg. 578 av dem beräknas behöva daghemsplats enligt

planeringsutskottet och enligt utskottet bör då antalet daghemsplatser ha fördubblats.

I den situationen skall drygt hälften av barnen i behovsgruppen kunna få daghemsplats.

I dag finns 25 platser i fritidshemmen 25 platser och 15 i familjedaghem. Här anser utskottet att man bör ha ytterligare 15 platser år 1979 och ytterligare 10 till 1982.

Häcklakartan dyrbart projekt

OK Eken håller som bäst på att färdigställa ännu en orienteringskarta. Den här gången gäller det ett ca 18 kvadratkilometer stort område i Häckla. Kartan heter också mycket riktigt Häcklakartan. Ritandet av kartor är relativt dyrbara projekt för mindre klubbar. OK Eken har räknat ut en kalkylerad kostnad på ca 18 000 kr för Häcklakartan. Då är ändå det mesta av arbetsinsatsen gratis. Medlemmarna arbetar ideellt. Om det frivilliga arbetet skulle värderas skulle den rätta kostnaden komma att ligga omkring 70 000 kr.

OK Eken har gått in till fritidsnämnden och krävt att få samma kommunala bidrag som andra östgötaklubbar får för kartritning. Här anges bidragen till allt mellan 500 och 1 000 kr per kvkm. OK Eken kräver därför minst 9 000 kr.

Fritidsnämnden har nu behandlat frågan och beslutat ge klubben sammanlagt 7 200 kr i bidrag. Den summan motsvarar 400 kr per kvkm. Men nämnden betonar också att det beräkningssättet inte är normgivande. Eftersom klubben redan 1975 fått 2 500 kr till kartan har man nu att kvittera ut ytterligare 4 700 kr.

OK Eken har redan planerat in sin nästa kartuppgift. Det blir Halleholmskartan som beräknas vara klar 1980. Kontantutgiften antas ligga omkring 21 000 kr.

Filmutbud på Fritidsgården. Fritidsgården bjuder i höst sina besökare på bl a fem filmer. Det blir Apornas planet. För några få dollar mer. De dog med stövlarna på. Alaska och Spökryttaren. Brrr.

Kontroll av föreningar. Östergötlands idrottsförbund har meddelat att Åtvidabergs IF uttagits för kontroll av vissa räkenskaper. Fritidsnämnden har för sin del beslutat att i år granska BK Slaget, Grebo IK och Pingstkyrkans ungdom. Urvalet av föreningar sker som regel slumpvis.

Kvartersplan i Hannäs. Överenskommelse har nu träffats mellan Åtvidabergs kommun och Nils Gunnar Albinsson, Nora gård, beträffande upplåtelse av mark till en kvartersplan i Kvarnvik, Hannäs. Platsen är belägen ovanför badet i Kvarnvik. Redan i höst skall man börja göra planen i ordning.

Föreningarna föreslås få 254 000 nästa år

Fritidsnämnden har nu beslutat föreslå att 254 000 kr anslås till föreningarnas årliga bidrag nästa år. Motsvarande summa för i år är drygt 187 000 kr. Det här föreningsbidraget består av medlemsbidrag 49 600 kr, sektionsbidrag 3 000 kr, lokalbidrag 97 600 kr och aktivitetsbidrag 98 000 kr.

Märkligt nog är det i år många föreningar som inte kommit in med ansökan om årligt bidrag, säger fritidsintendent Gösta Petersson. Handlingarna har gått ut i vanlig ordning och skulle varit inne till oss den 15 juni. Ett tiotal föreningar har på detta sätt hamnat utanför. Fast om en förening skickar in en ansökan nu så kommer den ändå att behandlas, säger han.

Följande föreningar föreslås få följande anslag: BK Facit 1 780, BK Slaget 3 610, Björsätters SK 8 345, Falerums IF 4 677, Flugfiskeklubben Regnbågen 400, Frihultsfrämjandet 6 867, Grebo gymnastikgrupp 747, Grebo IF 7 030, Grebo SoMK 4 919, Handbollsforeningen Åtvid 7 992, Hannäs IF 2 990, Hannäs skyttegille 1 279, OK Eken 5 150, SK Spiggen 400, Yxnerums IF 3 582, Åtvids allaktivitetsförening 3 145, Åtvidabergs hadmintonklubb 4 348, Åtvidabergs bandyklubb 1 210, Åtvidabergs bordtennisklubb 5 958, Åtvidabergs boxningsklubb 2 270, Åtvidabergs bågskytteklubb 3 890, Åtvidabergs FF 19 055, Åtvidabergs GoIF 727, Åtvidabergs golfklubb 5 330, Åtvidabergs IF 19 519, Åtvids jaktklubb 1 250, Åtvidabergs judoklubb 2 870, Åtvidabergskorpen 14 760, Åtvidabergs pistolskytteförening 1 090, Åtvidabergs ridklubb 7 240, Åtvidabergs simsällskap 8 344, Åtvids skyttegille 1 460, Åtvids sportskytteklubb 3 056, Åtvidabergs tennisklubb 3 679, Betel Falerum 1 930, Björsätters CUF 440, Broddebo fria församling 2 085, Elimgruppen 2 265, EFS 3 910, Frälsningsarméns ungdom 1 800, Grebo fritidsklubb 2 548, Grebo-Värna missionsförsamling 400, Hannäs bastuförening 959, Hannäs CUF 430, Hannäs brideklubb 927, Pingstkyrkans ungdom 7 200, SSU Facket 1 800, Unga örnar 13 595, Vi unga, Hannäs 980, Vi unga, Hallingsfall 634, Åtvids akvarieförening 3 020, Åtvids biodlareförening 400, Åtvids husmodersförening 1 317, Åtvids lokala jaktvårdsförening 1 000, Åtvids naturförening 980, Åtvids bridesällskap 853, Åtvidabergs fotoklubb 613, Åtvidabergs frimärksklubb 1 157, Åtvidabergs fältbiologer 1 360, Åtvidabergs hundklubb 1 160, MHF Åtvidaberg 971, MUF Åtvidaberg 2 890, Åtvidabergs schackklubb 775, SMU 1 820, SSU 2 940, CUF Åtvidaberg 1 156, IOGT-NTO 2 600, Sällskapet länkarna 1 300, Röda korset 1 200, DHR 944, Hörselfrämjandet 672, Björsätters pensionärsförening 1 200, Grebo pensionärsförening 1 266, Hannäs pensionärsförening 1 589, Åtvidabergs pensionärsförening 6 297, Frälsningsarméns scoutkår 2 116 och Grebo scoutkår 1 700 kr.

Föreningsbidrag

Vid fritidsnämndens sammanträde på onsdagen hade man en rad bidragsärenden att behandla. Sommaren är ju den tid då många läger hålls. Det märktes nu och fritidsnämnden beviljade lägerbidrag med sammanlagt 7 268 kr. Grebo IK fick 375 kr, AFF 673 kr, Åtvidabergs golfklubb 1 028 kr, Åtvidabergs simsällskap 1 600 kr, Hannäs Vi unga 65 kr och Åtvidabergs bordtennisklubb 1 530 kr. Vidare fick OK Eken 217 kr i ledarutbildningsbidrag och Åtvidabergs IF 460 kr i utrustningsbidrag. Moderata ungdomsförbundet fick 336 kr i inventariebidrag. Hannäs Folkets husförening ville ha bidrag för inköp av porslän, kaffebyggare, handdukar, dammsugare m m. Här har fritidsnämnden överlämnat ärendet till kommunstyrelsen med tillstyrkan. Grebo båtklubb fick startbidrag med 300 kr. Den nybildade motorcykelklubben Black eagles fick avslag på sin ansökan om startbidrag. Nämnden anser att ungdomarna först skall diskutera en anslutning till Åtvidabergs motorklubb. Dessutom var inte ansökningshandlingarna kompletta. Likaså avlogs en ansökan från Assas korpklubb om årligt kommunalt bidrag. Nämnden hänvisar till att anslag utgår till Åtvidabergs korpidsrottsförbund som sedan fördelar anslag till korpklubbarna.

Lokalschema för inomhusidrott. Fritidsnämnden har nu godkänt förslag till lokalschema för användande av Sporthallen, Gamla gymnastiken och gymnastiksalarna i Långbrottsskolan och Sandtagsskolan under inomhussäsongen 1977/78. Redan förut har det varit ont om lokaler och situationen har inte förbättrats i år genom att Gamla gymnastiken på grund av ombyggnad inte kan användas under hösten. AIF:s gymnastiksektion hade i en skrivelse begärt att önskemålen för trupp- och elitgymnastiken skulle få en välvillig behandling detta år. Fritidsnämnden menar att hänsyn tagits till önskemålen. Vidare har man beslutat inköpa en dambarr som skall ställas upp i Långbrottsskolan.

19/8

1

Polisinspektör Carl-Eric Weideryd tittar på hur tjuven har tjuvkopplat bilen för att få igång den

2

Bilen står så djupt i vatten att man måste dra upp den. Men motorn spinner snart som en katt

Rent rutinjobb... Polisen hittar en stulen bil

Ett rent rutinärende för polisen. Ett bland många, många andra i det dagliga jobbet. Långt från deckarromaners och TV-hjältars världar. Men också sådana här jobb måste göras.

Historien börjar på fredagsmorgonen på polisstationen i Ätvidaberg. En person kommer in och anmälar ett det står en skåpbil något underligt parkerad på en avtagsväg vid Viresjö, en mil söder om Ätvidaberg. På polisstationen undersöker polisinspektör Carl-Eric Weideryd via datorn om registreringsnumret finns med bland stulna bilar. Jovisst. Bilen stals i Linköping under torsdagen.

I den nya fina polisbilen som Ätvidabergspolisen nu äntligen fått beger sig Carl-Eric Weideryd och Jan Nordlöf ut till platsen. Mycket riktigt. Där står den i vattnet ett tiotal meter från landsvägen.

Man konstaterar hur tjuven eller tjuvarna tagit sig in genom att bryta upp bakdörren med en kofot. Bilen har tjuvkopplats, sannolikt med en skruv-

stulna bilen påträffats och finns att hämta i Ätvid.

Innan poliserna lämnar ifrån sig fordonet gör de först en teknisk undersökning. De försöker finna fingeravtryck eller andra spår som eventuellt skulle kunna leda till att biltjuven kan identifieras (kännas igen). Men svårt blir det.

Flera frågor är än så länge obesvarade. Vem eller vilka har brutit sig in i bilen? Varför har man ställt den i Viresjö en mil från närmaste tätort? Det fanns ju ändå bensin i bilen och motorn fungerade. Äkte tjuvarna i två bilar? Och i så fall, varför? Har någon annan bil stulits i Ätvid för fortsatt färd?

Frågorna hopar sig. I bland, eller t o m ofta, lyckas man få svar på sådana här frågor. Många gånger tack vare den stora detektiven allmänheten. Kanske

3

Man undersöker om biltjuvarna har lämnat några spår efter sig på den blöta parkeringsplatsen

mejsel. Jan Nordlöf försöker starta skåpbilen på samma sätt som tjuven. Motorn spinner snart som en katt.

Sedan den stulna bilen dragits upp på vägen återvänder polismännen till Åtvidaberg. Fast bara någon kilometer från samhället stannar skåpbilen. Sista biten måste man bogsera den.

Man rapporterar till polisen i Linköping att den

blir det också så den här gången.

Det här är ett så typiskt rutinärende att det knappast ägnas en enda rad i tidningen. Skulle det bli något så blir det som regel bara en notis. Den skulle kunna lyda så här:

Stulen bil påträffad. På fredagen påträffades en stulen bil vid Viresjö en mil söder om Åtvidaberg. Bilen hade stulits i Linköping dagen innan.

4

Strax utanför Åtvid stannar bilen plötsligt och den måste bogseras den sista biten till polisstationen.

5

När skåpbilen står att göra en teknisk undersökning, skriva rapport och meddela bilägaren

Reportage:
Christer Berg

20/8

De har ett ovanligt jobb:

30 000 spånplattor i furu läggs på kyrktaket i Grebo

Över 30 000 spånplattor ska Henry Kjellberg och Roland Wallin lägga på taket på kyrkan i Grebo. Ett ovanligt och inte alldeles miljövänligt jobb när solen gassar. Och spåntak ska det vara på den över 200 år gamla kyrkan. Riksantikvarieämbetet har en gång sagt nej till koppar

Det är varmt så det förslår uppe på kyrktaket. Särskilt på den södra sidan. Trots att det är tidigt på förmiddagen har temperaturen redan hunnit stiga åtskilliga grader över vad som kan betraktas som behaglig arbetstemperatur. Solen gassar från en molnfri himmel. De kreosotbehandlade furuspånen ger ifrån sig en irriterande lukt. Behandlingen sätter sig också ordentligt fast i händer och kläder. Svetten lackar på Henry Kjellberg och Roland Wallin. De kastar en blick mot solen och en blick mot horisonten. Börjar det inte blåsa litet snart får vi lägga av och fortsätta framåt kvällen, säger de. Men vi lägger väl ett par rader till.

Vi befinner oss på taket på kyrkan i Grebo. På sydsidan. Solsidan. Det kan väl vara omkring femton meter upp till taknocken. Nerifrån kyrkbacken ser det inte så märkvärdigt ut. Men när man väl klivit ut på taket genom tornluckan känns det som om man fått brylépudding innanför knäskålarna.

Man vänjer sig

Men detta gäller förstås bara den tillfällige kyrkgästen. För Henry Kjellberg och Roland Wallin är det annorlunda. De kliver omkring på det sneda och fläckvis hala spåntaket som om vore det slätan sommaräng. Man vänjer sig, säger de lakoniskt.

De båda är bosatta i Grebo och driver en egen byggfirma. De har fått församlingens uppdrag att lämna om stora delar av spåntaket

kreosotoljan. Sammanlagt skall man således lägga ut drygt 30 000 spån. Och lägga dem noga i s k trelagstäckning så att det verkligen blir tätt.

Om det är svårt att lägga spåntak? Nja, säger Roland Wallin. Svårt är det väl inte bara man har tålmod att passa ihop bitarna. Däremot är det ett ganska ovanligt jobb. Höjden är heller inget besvär. Fast det kan vara problem när det är så varmt som i dag. Ångorna från det kreosotbehandlade furut irriterar.

Tredje generationen

Henry Kjellberg har lärt sig spåntäckning av sin far, som faktiskt också en gång i tiden lagt spån på Grebo kyrka. Just nu är också den tredje generationen Kjellberg i gång på Grebo kyrktak. För Henrys son Per är med som hantlangare.

Evert Johansson i griftegårdsnämnden i Grebo medger att det på tid och längd hade varit billigare att lägga kopparplåt på taket. Men det får vi inte, säger han. På 50-talet försökte församlingen få tillstånd att lägga kop-

par på tornet. Men riksantikvarieämbetet sa nej.

Grebo församling har avsatt 105 000 kr för omläggning av spåntak. Det finns inte så många firmor som klarar av arbetet, säger Evert Johansson. 1975 lämnade en firma ett anbud på 100 000 kr. Nu får vi det gjort för en lägre summa och kan dessutom ge folk på orten litet arbete. Det är inte ofta man tjänar på att vänta.

Välbärgad församling

Under den senaste femårsperioden har den kyrkliga kommunen i Grebo lagt ner omkring 250 000 kr på kyrkan och kyrkogården. Ändå har man gott om pengar kvar i investeringsfonden. Just nu diskuteras om man ska gå med i en ekonomisk samfällighet med de övriga församlingarna i Ätvids pastorat. Om man gör det så är det ingen fattig eller bankruttmässig församling som samfälligheten får i Grebo. Grebo är ett mycket expansivt område i Ätvid. På fyra år har församlingens skatteintäkter fördubblats.

CHRISTER BERG

Gun Albroth.
om jobbet och politiken, säger
lösa program där vi pratar båd
— Det blir nära och anspråks
dom och sin uppväxt.
som berättar mycket om sin barn
demokraterna genom en kvin
stämman presenteras social

ÅTVIDABERG

20/8

Nytt förslag: Kommunalkontoret flyttas till Facit

Närmare 30 av de kommunalt anställda som nu har sina arbetsplatser förlagda till nya kommunalhuset och Domushuset deltog på fredagen i en visning av det lediga kontorslandskapet på Facit. Anledningen var att det under sommaren kommit fram ett nytt lokalförslag.

De kommunala förvaltningarna är som bekant trångbudda. I början av sommaren presenterades ett förslag att flytta biblioteket till Facit och utöka nya kommunalhuset med en flygel för att där samla övriga förvaltningar under ett tak.

Sedermera har ännu ett förslag dykt upp. Enligt detta låter man i stort sett bibliotek och socialförvaltning dela på nya kommunalhuset. Gamla kommunalhuset ger plats för skolkontor och pastors-expedition. Alla andra kommunala förvaltningar flyttar ner till Facit.

Ingenjör Kurt Höckert från Facit visade de stora ytor som frigjorts i Facits kontorlandskap i gamla fabriken. Vidare gavs information om kontorslandskaps-idén och var en "egen" ingång skulle tas upp.

Om det här förslaget realiserar innebär det enligt gjorda beräkningar en flyttningskostnad på ca 1 milj kr. Driftskostnaderna ökar med 650 000 kr om året. Går man på det andra alternativet, att flytta biblioteket och bygga till kommunalhuset, beräknas kapitalkostnaden till 3,4 milj.

Reaktionerna från de kommunalt anställda efter visningen var högst blandade.

22/8

Åtvidaberg

Tredje etappen av O-ligan

Tredje etappen i O-ligan har nu klarats av. Start och mål var förlagda till Näbbetorp där 100-talet orienterare gjorde upp om platserna individuellt och i lag på fyra olika banor. Banläggare var den här gången Torsten Bohlin, Ingemar Wernersson och Torgny Johansson. Resultat: Bana A 1) Pär Eriksson 41.50; 2) Per-Inge Svensson 45.37; 3) Lasse Bohlin 47.40; 4) Ulf Ståhl 52.12; 5) Sten Johansson 52.58.

Bana B 1) Johnny Nilsson 48.00; 2) Michael Nilsson 48.12; 3) Kurt Carlsson 48.55; 4) Bo Petersson 50.19; 5) Helen Wernersson 51.10; 6) Bertil Andersson 51.37; 7) Anna Bohlin 54.13.

Bana C 1) Stig Johansson 42.24; 2) Rune Petersson 43.15; 3) Carl-Göran Rosengren 44.19; 4) Jan-Eric Nilsson 44.53; 5) Sixten Gunnar 45.00; 6) Kerstin Wernersson 45.04.

Bana D 1) Magnus Johansson 23.05; 2) Stefan Wallberg 23.24; 3) Birgitta Jonsson 25.25; 4) Agneta Andersson 26.46; 5) Magnus Carlsson 27.50.

Lag 1) Lag PE 2.15.04; 2) Lag PS 2.17.57; 3) Lag LH 2.22.16.

Sammanlagt efter tre etapper 1) Lag PE 15 poäng; 2) Lag LA 13; 3) Lag LH 12; 4) Lag LL 12; 5) Lag SJ 11.

ASSA ut, brandkåren in? Styrelsen för Åtvidabergs industribyggen, det bolag som svarar för att det finns lokaler för de företag som flyttar till eller inom Åtvidaberg, har haft sammanträde. Man beslutade att tillmötesgå ASSA:s önskemål om hävande av hyreskontraktet för f d Fallmans garage på industriområdet. Redan till den 1 oktober skall lokalerna vara utrymda. Industribyggen har beslutat erbjuda brandkåren i Åtvidaberg att hyra byggnaden. Bolaget antog också förslag till budget för 1978. I inkomster räknar man med 594 000 i hyror och 483 000 i kommunalt bidrag. På utgiftssidan finns 750 000 i räntor och amorteringar, 50 000 i marknadsföring och 25 000 i underhåll.

Glädjebud för Bersbo samhälle

Det finns kadmiumfritt vatten

22/8

Finns det kadmium i det här vattnet, ja, då ska jag bli präst. Det lovade geologen Lennart Karlqvist från Uppsala häromveckan när han tillsammans med sin forskarkollega Ulf Qvarforth fann ett nytt och hittills okänt vattenmagasin i den gamla gruvbyn Bersbo norr om Ätvidaberg. Det är ju i Bersbo som befolkningen i långliga tider druckit vatten med rikliga mängder av den giftiga tungmetallen kadmium. Litet till mans har man nog trott att allt vatten i området skulle vara mer eller mindre förgiftat av slagghögarna efter kopparbrytningen.

Reinhold Svensson är en av de omkring 10 personer som bor året runt i Bersbo och tillsammans med sin hustru den ende som fortfarande bor i ett av de gamla grubarbetarehusen. Han hoppas mycket på det vatten som geologerna funnit i Livsfarakällan. Det smakar åtminstone bra, säger han. Om det kan användas kanske han slipper att åka tre kilometer varje dag för att hämta sitt dricksvatten

Men nu kan Lennart Karlqvist släppa tanken på omskolning. Analyserna av vattnet från den nya källan visar att kadmiumhalten är så låg som 0,1 mikrogram. Dvs bara en femtiondel av högsta tillåtna värde för kadmium i acceptabelt dricksvatten.

Fler källor

Det finns alltså kadmiumfritt vatten i Bersbo. Ja, geologerna har t o m borrat sig ner till ytterligare en källa på en helt annan plats söder om Bersbo och där kadmiumhalten var en tiondel av gränsvärdet. Men den källan tror man inte på som dricksvattentäkt. Dels ligger den för långt bort, dels har den för lågt pH-värde. Den plats man nu hoppas på ligger bara på ca 200 m avstånd från den närmaste av de gamla grubarbetarebostäderna.

De båda Uppsalageologerna behövde bara ett par dagar på sig för att lokalisera vatten i Bersbo utan den giftiga tungmetallen kadmium. Vi fann källorna i en helt annan typ av berggrund än den som finns i själva gruvområdet, berättar Ulf Qvarforth.

Fina värden

Redan de fältkontroller som gjordes på plats visade på fina värden. Dessa bekräftas nu av de besked som laboratorieanalyserna ger vid handen. Kadmiumhalten är mycket, mycket låg. Likaså zinkhalten. PH-värdet är bra. Däremot tycks vattnet innehålla förhållandevis höga halter av järn och mangan, ett i Ätvidabergs kommun inte alls ovanligt faktum.

Säkerligen skulle vi kunna hitta kadmiumfritt vatten på fler punkter i det här området, säger Ulf Qvarforth. Fast i nuläget är det inte vår uppgift. Vårt mål för de provborrningar som gjorts var att se om det över huvud taget fanns något vatten utan de höga halter av kadmium som Bersboborna nu dricker.

50-tal berörda

I Bersbo bor i dag ett tiotal människor permanent. Sommartid tillkommer ett 40-tal personer, som då befolkar åtskilliga av de gamla grubarbetarebostäderna. De enda som bor året om i ett av dessa nära 120 år gamla hus är Reinhold Svensson och hans hustru.

Reinhold är självklart intresserad av att få tillgång till ett bra dricksvatten. Sedan hälsovårdsnämnden uppmanat befolkningen att inte använda de gamla källorna har han fått hämta dricksvattnet på ett ställe tre km bort. Med både utrustning och handräkning gjorde han vad han kunde för att hjälpa geologerna.

Livsfarakällan

Visst vore det fint om man kunde använda vattnet i Livsfarakällan, säger han. Livsfarakällan är hans eget namn på det ställe där geologerna hittat kadmiumfritt vatten. Namnet kommer efter Livsfarakurvan, en skarp kurva på grusvägen en bit från platsen. Fast vattnet är förstås inte livsfarligt att dricka, säger han.

Nej, vattnet ser faktiskt bra ut, säger Ulf Qvarforth och håller upp en flaska kristallklart vatten mot himlen. Vi har slagit ner ett rör ungefär 4,5 m ner i backen. Vi har funnit att under ett ungefär två meter tjockt lerlager, som ju skyddar fint mot ytvatten, finns ett drygt två meter tjockt vattenförande skikt. Vattnet stiger med självtryck och har sannolikt bakteriologiskt sett mycket bra beskaffenhet. Men det får eventuella senare provpumpningar avgöra.

Man har också gjort en försiktig bedömning av källans kapacitet. Man bör kunna få fram mellan en och två sekundliter vatten, antar Lennart Karlqvist. Det skulle i så fall räcka till behovet i 20-25 hushåll. Om detta stämmer skulle dricksvattenfrågan kunna lösas för dem som i dag bor permanent eller sommartid i Bersbo.

Geologernas resultat har rapporterats in till länsstyrelsens naturvårdsenhet. Härifrån har redan en skrivelse gått till naturvårdsverket med en begäran om anslag med 75 000 kr för fortsatta undersökningar av vattnet i Bersbo.

Från kommunalt håll är man i Ätvidaberg inte särskilt pig på att lägga ut några pengar på vattnet i Bersbo. Kommunstyrelsen anser visserligen att det är önskvärt att vattenfrågan kommer till en lösning. Men man menar att det ankommer på markägaren, Baroniet Adelsvärd, att stå för kostnaderna.

CHRISTER BERG

De ätbara nymferna

Häromdagen meddelades i denna tidning att den ätliga grodan — *Rana esculenta* — (Nymphes, på förskönande köksfranska) åter uppenbarat sig i Östergötland. Landskapets gourmeter borde ändå inte glädjas alltför mycket. Grodan är fridlyst och meddelaren ville inte ens inleda någon i frestelse genom att publicera recept.

Det må kanske trots detta vara tillåtet att påminna om att den svenska kokkonstens storman Charles Emil Hagdahl i sin klassiska kokbok har flera recept och hans inledning till kapitlet Grodor, tål att på nytt begrundas:

"Flera slag af grodor finnas, men man använder endast den ätliga grodan, som lefver i friskt vatten och har en grönaktig färg med små svarta prickar. I norra Italien ätas dessa allmänt; de utbjudas på alla torg och flås i samma ögonblick de säljas med ett enda snitt af ett instrument, liknande våra ullsaxar, och med en konstnärlig skicklighet, som kunde anstå ett menskligare yrke, de kastas derpå i såar eller kar, i hvilka de hoppa omkring utan hud och under en brännande sol tills det äskade antalet är fullt, då de inräknas i korgarne, för att hemföras och stekas i sjudande olja. Om de plågade djuren kunde skrika, skulle alla köpare springa derifrån!

I Frankrike och Tyskland användas grodorna mindre allmänt och i Norden högst sällan. Endast låren begagnas, och häraf göres en consommé med lika frisk och god smak som den bästa buljong af kalv eller höns. Ur gastronomisk synpunkt kan man ej finna något födoämne som med samma delikatess och renhet i smaken förenar samma fina muskelväfnad, som grodköttet. Det är hellsamt, emedan det är både lättsmält och närande; det bör med lätthet kunna försökas, emedan det är välsmakande. Hos oss förekomma de vid Gusum i Östergötland och i Skåne."

Det var säkert med stolthet han som gammal östgöte kunde delge sina läsare att den ätliga grodan fanns vid Gusum, där den för ö läro observerats så sent som 1927. Tydligen hade han provat denna delikatess och funnit den tilltalande men recepten saknar den asterisk som utmärker att de tillagats i hans eget kök. Svenskar i allmänhet ställer sig ofta skeptiska trots att grodlår är både läckra och lättsmälta. I en gammal resedagbok från början av 1800-talet berättas att en barnsängskvinna — det var en svensk

dam på besök i Frankrike — av den franske läkaren rekommenderades grodor som lämplig föda. En svensk kollega, som medföljde den resande familjen som husläkare, talar i sin hemliga dagbok med avsmak om de "äckliga grenouillerna".

Det kan inte nekas till att ett fat med exempelvis friterade grodor vid första anblicken på ett lite chockartat sätt vädjar till ens kannibaliska instinkter. I en prydlig krans ligger där kanske ett dussin av vad som mest påminner om små kavallerister utan överkropp. Det lätt hjulbenta paret extremiteter har pösiga, gyllenbruna ridbyxor och man undrar hur resten av uniformen sett ut.

Men sådana makabra spekulationer går raskt över när man gripit tag i en skank och börjat tugga på det möra, utsökta köttet.

I dessa tider då livsmedelssituationen börjar bli brännande och sysselsättningsproblemen aktuella kanske man vågar framkasta tanken på grodfarmer i vår provins med storproduktion av *Rana esculenta*.

GÖSTA ADELSSWÄRD

ÖC

23/8-77

24/8

Grebo scoutkår avslutade på söndagen ett fyra dagar långt scoutläger vid sjön Vin. Tolv ungdomar deltog på lägret. Det första ledarlaget bestod av Christer Schildt, Margit Modin och Ylva Sandqvist medan det andra laget utgjordes av Gun-Britt Borkmar, Bo Carlsson och Britt-Marie Bruce. Under lägertiden har ungdomarna jobbat en hel del. Man har själva byggt upp lägret, byggt en flotte, varit ute och paddlat på sjön, lagat mat och deltagit i lekar och tävlingar. Vidare har man gjort spåravgjutningar i gips och hemma i Grebo finns nu avgjutningar av både älg och hjort. Efter tre iskalla nätter var det så dags på söndagen att bryta lägret och åka hem. Ungdomarna själva menade att nästa år måste man göra om lägret. Men då ska det vara på en hel vecka. Ett betyg gott som något.

Ett eldsvådetillbud som kunnat få allvarliga följder inträffade på söndagen i markerna kring Storgården i Falerum. Bärplockare upptäckte dock elden innan den fått någon större spridning. Dessa lyckades också släcka det mesta av elden varför brandkåren kunde ägna sig åt att eftersläcka på det tiotal kvadratmeter stora området. Det är ovisst hur branden uppstått.

En skadad ormvrak fick polisen i Åtvidaberg ta hand om på måndagen. Personer hade sett fågeln gå omkring på en åker vid Mosskult. Den var dock så illa skadad i ena vingen att man måste avliva den.

23/8

Stolt så det förslår 40 cm hög, 38 cm i diameter och ca 8 hg tung. Det är mätten på den största av de många stora stolta fjällskivlingar som Tore Edstrand i Hannäs utanför Åtvidaberg häromdagen hittade i markerna hemmavid. Var? Det vill han inte riktigt tala om. Däremot berättar han gärna att smaken var förträfflig. På bilden visar treåriga Åsa Edstrand upp den stoltaste av de stolta fjällskivlingarna

Långfärdsritt för Åtvidsryttare

25/8

Ridinstruktör Margareta Johansson längst t v ledde långfärdsritten med de tio tuffa tjejerna i Åtvidabergs ridklubb. Deltagarna heter Christina Elwing, Madelene Gunnarsson, Rosita Steen, Marie Gustafsson, Lotta Svensson, Kerstin Karlzon, Maria Ekström, Karin Andersson och Agneta Kammeby

Under veckoslutet anordnade ridklubben i Åtvidaberg en långtur till häst. Det var den första riktiga långturen med övernattnings och allt som klubben ordnat. Åtminstone under 70-talet. Ett tiotal tuffa flickor i åldern 12 år och

uppåt deltog på tvådagarsritten. När man kom tillbaka till stallet i Vrånghult utanför Åtvidaberg på söndagseftermiddagen hade de med ridinstruktör Margareta Johansson som ledare suttit till häst en sträcka på mellan fem och sex mil.

Målet för långfärden var Bjärka-Säby. Huvudsakligen gick resan på mindre skogsvägar och stigar. På stora landsvägen red man högst en halvmil i vardera riktningen.

Givetvis är det inte så enkelt att man bara ger sig i väg en morgon. Nej, en sådan här långtur måste rekognoseras ordentligt. För den detaljen svarade Jan Johansson som per bil, till fots och på ett stycke vägledd av en 82-årig pigg gentleman snitslade ut en lämplig resrutt.

I Bjärka-Säby hade man avtalat

om uppställningsplats för hästarna. När var och en sett om sin häst, ungefär en timmes arbete, återstod en hel del för den personliga trevnaden. Dvs tältuppslagning, kotlettgrillning, sång, fniss och några timmars påbyttad sömn.

På söndagen anträdde så hemresan. På eftermiddagen siktade man efter flera timmars ritt Vrånghult. Trötta, åtminstone litet, men belättna. Mycket.

Frånsett att natten var kylig och att en häst fick en lätt skada i ena hoven fungerade hela långfärden bra. Gick det bara att lösa praktiskt så skulle vi nog kunna ordna sådana här utflykter hela hösten, menade Margareta Johansson. Men vi får i stället se om vi hinner genomföra planerna på en riktig ridorientering.

CHRISTER BERG

25/8

HUR LÄNGT kan ett maskrosblad egentligen bli? Den frågan ställdes på redaktionen i Årvidaberg för kort tid sedan. Ena dagen kom tioårige Lars Sjöberg in och hälsade på. Med triumferande min och ett stort maskrosblad, 53 cm. Men dagen efter gick Lasses kompis Gunnar Nilsson ut och letade. Och fann ett helt knippe maskrosblad, det ena längre än det andra. Alla över 70 cm. Det längsta tog han med sig till redaktionen. Ett veritabelt kromosomblad på 75 cm. Kan det vara oslagbart mäntro, undrades det. Kort och Gotts Gyldene Bokh visste besked: I ÖC för den 30 juli 1942 berättades om ett maskrosblad som var 110 cm långt. Så det blir att förnya spaningarna om östgöta-rekordet skall ryka. Det var vid elljusspåret, Templet och Bysjön i Årvidaberg som de aktuella fynden gjordes. På bilden visar Gunnar Nilsson sitt största blad.

ÅTVIDABERG

Östen Nordh jaktkung i Åtvid

Östen Nordh blev årets jaktkung i Åtvids lokala jaktvårdsförening. Titeln erövrade han i samband med klubbmätarskapstävlingarna som under två dagars skjutande har avgjorts på Örsörps skyttecenter. Östen Nordh segrade på 125 poäng. Närmaste konkurrener var Gunnar Hermansson med 119 och Sune Hellström med 116 poäng. Det gällde att nå högsta sammanlagda poäng på älg, rådjurs- och skeetbanorna. Vidare avgjordes mästerskapen i älg, rådjur, hare, trap och skeet. Omkring 20 skyttar deltog i respektive gren. Resultat:

Älg 1) Gunnar Hermansson 35; 2) Sune Hellström 33; 3) Carl-Göran Salomonsson 32. Rådjur: 1) Magnus Wallberg 30; 2) Gunnar Hermansson 30; 3) Sune Hellström 29.

Harbana: 1) Gunnar Hermansson 102; 2) Östen Nordh 94; 3) Arne Sandström 88. Trap: 1) Sune Hellström; 2) Carl-Göran Salomonsson; 3) Håkan Hellström. Skeet: 1) Östen Nordh 25; 2) Igge Johansson 23; 3) Stellan Gustavsson 22.

Resa i det blå. Åtvidabergs pensionärsförening anordnade på tisdagen en resa med hemligt mål. Resa i det blå var rubriken på resan som samlat ett 70-tal deltagare med Erik Larsson och Ingemar Andersson som reseledare. Via Linköping och Mjölby gick färden först till Tranås. Där väntade en båt på åtvidabergarna som nu fick göra en resa på en för dagen alldeles spegelblank sjön Sommen. Bussarna ställde därefter kosan mot Horn och efter lunchen åkte man för att titta på Frödinge kyrka. Hemfärden gick över Gamleby, Valdemarsvik och Gusum. Väl hemma i Åtvid igen kunde man konstatera att pensionärsföreningen ånyo denna sommar gynnats av fint väder på sina utflykter.

har lagom inför starten av höstens cirkelverksamhet fått en ny studiekonsulent. Det är Titiu Wallquist som efterträder Anna-Pia Sternbrink. I början på veckan träffades den nya studiekonsulenten och cirkelledarna för att presentera sig för varandra och gå igenom höstens verksamhet. I det kursutbud som inom kort kommer att distribueras i brevlådorna finns en del nyheter. Bl a anordnas en kurs i Åtvidabergs historia och Naturlära för fjällfolk. I övrigt återkommer man med teatercirkel för ungdom och konsthistoria. Flera språkkurser finns i programmet och som vanligt har man lagt tyngdpunkten på det franska språket. Vidare kan man välja mellan kurser om Mexiko, i navigation och i olika hantverk.

Final i O-ligan

På tisdagskvällen kördes den fjärde och sista deltävlingen i årets upplaga av O-ligan. Banorna hade den här gången lagts av Sven-Olof Haraldsson, Lars Bogren och Sven Sjöo. De över 100 deltagande orienterarna blev något konfunderade över att finna att tävlingarna hade förlagts i Långbrottsområdet. Man är normalt van vid större områden. Men efter avslutade tävlingar befanns det att banorna vunnit allas gillande.

Efter sammanräkning visade det sig att Pär Erikssons lag vunnit O-ligan. I laget ingår dessutom Nils-Erik Wetterhall, Kurt Carlsson, Ove Boqvist, C G Rosengren och Göran Åberg. Man kom hela fyra poäng före både Per-Inge Svenssons lag och Lennart Ahlströms lag.

Individuella segrare blev på A-banan Pär Eriksson, på B-banan Per Ståhl, på C-banan Elisabeth Persson och på D-banan Stefan Wallberg.

Resultat: Bana A, 5,5 km: 1) Pär Eriksson 30.45; 2) Lars Bohlin 34.30; 3) Per-Inge Svensson 36.25; 4) Sten Johansson 42.53; 5) Allan Bengtsson 43.50. Utom tävlan: 1) Erik Söderbäck 36.00.

Bana B, 4,5 km: 1) Ulf Ståhl 40.10; 2) Johan Forsberg 41.35; 3) Rolf Ström 41.40; 4) Micael Nilsson 42.40; 5) Kurt Carlsson 44.10. Utom tävlan: 1) Göran Remen 47.53.

Bana C: 1) Elisabeth Persson 35.35; 2) Rolf Gustavsson 35.35; 3) Jan Erik Nilsson 36.20; 4) Kent Andersson 36.35; 5) Stig Blomqvist 36.45. Utom tävlan: 1) Helena Wallberg 34.10.

Bana D, 1,5 km: 1) Stefan Wallberg 24.20; 2) Marie och Helena Johansson 27.00; 3) Jörgen Larsson 27.20; 4) Agneta Andersson 27.35; 5) Johans Haraldsson 29.20.

Slutställning lag: 1) Lag Pär Eriksson 20 poäng; 2) Lag Per-Inge Svensson 16; 3) Lag Lennart Ahlström 16; 4) Lag LL 16; 5) Lag SJ 15.

Skatteköjning i Åtvid. Kyrkorådet i Åtvids församling har haft en förberedande diskussion om nästa års budget. Sannolikt får man räkna med att församlingens skattesats höjs med tio öre 1978. Det skulle innebära en sammanlagd utdebitering på 95 öre per skattekröna för invånarna i Åtvids församling. Orsaken till detta är de kostnader som ombyggnaden av gravkapellet på Nya kyrkogården och utvidgningen av Nya kyrkogården kommer att föra med sig. Ombyggnaden av gravkapellet kommer att kosta närmare 900 000 kr varav 350 000 sannolikt tas upp i 1978 års stat. För samma år lär man bli tvungen att anslå 150 000 kr för grovplaneringen av kyrkogården. Man har nu givit delegationsutskottet i uppdrag att lägga fram förslag till budget för 1978.

Kyrklig ekonomisk samfällighet. Kyrkorådet i Åtvids församling har vid sammanträde gått igenom ett utredningsförslag till hur en ekonomisk samfällighet i Åtvids pastorat skulle kunna genomföras och vilka ekonomiska konsekvenser det skulle föra med sig. Kyrkorådet tog inte nu ställning. Ledamöterna skall först få tillfälle att grundligt sätta sig in i förslaget. Frågan tas upp igen i slutet av september. Om samtliga fem församlingar i pastoratet enas om att genomföra organisationen innebär det att samtliga invånare i pastoratet skulle få samma skattesats dvs 95 öre. I dag har ytterligheterna Åtvids församling 85 öre och Värna församling 1 krona och 80 öre i utdebitering per skattekröna.

25/8

ÅTVIDABERG

26/4

Medborgarskolan i Atvidaberg har lagom inför starten av höstens cirkelverksamhet fått en ny studiekonsulent. Det är Tiiu Wallquist som efterträder Anna-Pia Sternbrink. I början på veckan träffades den nya studiekonsulenten och cirkelledarna för att presentera sig för varandra och gå igenom höstens verksamhet. I det kursutbud som inom kort kommer att distribueras i brevlådorna finns en del nyheter. Bl a anordnas en kurs i Atvidabergs historia och Naturlära för fjällfolk. I övrigt återkommer man med teatercirkel för ungdom och konsthistoria. Flera språkkurser finns i programmet och som vanligt har man lagt tyngdpunkten på det franska språket. Vidare kan man välja mellan kurser om Mexico, i navigation och i olika hantverk.

Grebo pensionärsförening anordnade på onsdagen en utflyktsresa för sina medlemmar. Omkring 40 pensionärer deltog på resan med Erik Kaliff som reseledare. Via Atvidaberg och Fale- rum åkte man först till Hannäs. Där besöktes såväl gamla kyrko- ruinen som kyrkan och Häger- stads slott. Man fortsatte sedan till Valdemarsvik. Efter matpaus återvände man så småningom på småvägar över Ringarum och Yx- nerum till Grebo.

Färre Golfbollar. Byggnads- nämnden har nu diskuterat ett nytt förslag till ändring av stads- plan för kvarteret Golfbollen in- vid golfbanan. Gällande bygg- nadsplan upptar fyra tomter. Ex- ploatören ville från början upp- föra femton egnahem på den ytan. Men sedan nu bli Atvidabergs golfklubb framfört skarp kritik har man tagit fram ett nytt för- slag. Detta upptar endast tio tom- ter. Vidare blir avståndet mellan green och närmaste hus 35 meter vilket är betydligt mer än i det första förslaget. Byggnadsnäm- den anser att det nya förslaget är en klar förbättring och att detta bör ligga till grund för samråd mellan exploatören och de som äger den intilliggande marken.

Nybyggnad i Vrånghult. Byggnadsnämnden har nu avgivit ett yttrande till kommunstyrelsen över hur bostadsfrågan skulle kunna lösas för av ridklubben an- ställd instruktör. Förfrågan gäl- ler nybyggnad av enfamiljshus i Vrånghult. Byggnadsnämnden anger tre alternativ varav av- styckning och uppförandet av villa upptas först som tredje och sista alternativ. I första hand bör bostadsfrågan lösas i den befint- liga byggnaden. I andra hand ge- nom tjänstebostad i nybyggt hus.

Byggnadslov. Byggnadsnäm- den har gett Inge Gustafsson byggnadslov för uppförande av enfamiljshus på fastigheten To- restorp 5:1 och Folke Ottosson byggnadslov för enfamiljshus på fastigheten Spillkråkan 6 utmed Granstigen. Vidare tillstyrks dis- pens för uppförande av renings- verk vid Tegelsäter i Björsäter.

För många kajor, kråkor och duvor. Bror Nilsson har i kom- munstyrelsen tagit upp problemet med kajor och kråkor i Atvida- berg. Beståndet av dessa fåglar är för stort, sade han. Andra ledamöter framhöll att också antalet duvor ökat mycket i samhället. Kommunstyrelsen har nu därför beslutat uppmana hälsovårds- nämnden att i samråd med kom- munens naturvårdssakkunnige Olof Söderbäck undersöka möjlig- heterna att decimera kaj- och duvstammen i Atvidaberg.

Kommunal skogsskötsel utreds. Redan tidigare i år har gatu- chefen fått kommunstyrelsens upp- drag att lämna en redogörelse för efter vilka principer skogssköt- seln sker på de små skogsområ- den som finns på kommunens fas- tigheter. Vid kommunstyrelsens senaste sammanträde efterlyste Yngve Jonsson rapporten. Han fick beskedet att denna kommer att lämnas inom kort. Samtidigt utökades gatuchefens uppdrag. På förslag av Evert Johansson uppdrogs åt gatu- chefen att även lämna en ekonomisk rapport om utgifter och inkomster i samband med redan utförd skogsavverk- ning i Grebo.

30/4

31/8
Bio 16 i Åtvid:

I Naturkunnighetssalen i Björsäter ges nästa vecka Fruarna i Stepford

Det borde vara en mänsklig rättighet att få se bra film även om man råkar bo i Björsäter. Det säger bibliotekarie Pia Witt med eftertryck. Hon är en av tillskyndarna till att Åtvidabergs kommun deltar i en landsomfattande försöksverksamhet med spridning av kvalitetsfilm. Förutom Åtvidaberg deltar i Östergötland även Linköping, Kinda och Söderköpings kommuner.

Bio 16 heter projektet. Siffran 16 står för 16 mm spelfilm. Det innebär att man överfört långfilmer från det traditionella formatet till det mera behändiga 16 mm. Filmprojektörer för det mindre formatet är också både vanligare och enklare att sköta. På det här viset är man varken beroende av stora lokaler och dyrbar utrustning eller specialutbildad personal för att en långfilm ska kunna spelas upp. I princip kan man visa filmerna hemma i vardagsrummet.

□ Statligt stöd

För Bio 16 står Svenska filminstitutet och Kommunförbundet. Verksamheten bedrivs med statligt stöd och kan sägas vara ett kulturpolitiskt initiativ. Genom att göra kvalitetsfilm mera lättillgänglig vill man motverka den negativa trenden inom filmbranschen. Dvs nedläggning av biografier och, särskilt på mindre orter, ett utbud som är både gammalt och dåligt.

Egentligen visas det gräsligt dålig film i Åtvidaberg, menar Pia Witt.

Folket i kommunens ytterområden har ingenting alls att välja på. Därför är det glädjande att kulturnämnden ville gå med i den här försöksverksamheten. Nu är det massor av människor som har möjlighet att få se bra långfilmer. För här kan man visa filmerna på ålderdomshem, i samlingslokaler, i skolor. Ja, över huvud taget där det finns plats för en filmduk och en projektor.

Årets östgötapremiär av Bio 16 äger rum redan på måndagen i

Åtvidaberg. På onsdag i samma vecka ger kulturnämnden en offentlig visning i Naturkunnighetssalen i Björsäters skola. Bland uppstoppade djur och med svampkonst utefter väggarna kommer Björsätersborna att få se Fruarna i Stepford. En underhållningsfilm som då faktiskt bara har visats på någon enstaka plats i hela Sverige.

□ Kvalitetsfilm

Att det är kvalitetsfilm det handlar om det menar i varje fall Pia Witt. Kommunen hade ett utbud på tolv filmer att välja mellan. I tre dagar satt Pia Witt och kulturnämndens representant Hans Jonsson och tittade igenom hela materialet. Därefter valde man ut de åtta bästa.

Utom i ett fall är samtliga filmer av modernt snitt, dvs inspelade åren 1975—1977. Undantaget är en gangsterfilm från 1931 som nu efter över 45 år får Sverigepremiär.

Utom i ett fall, dessutom, är samtliga filmer utländska. Undantaget i det här fallet Den vita väggen med Harriet Andersson, Sven Wollter och Lena Nyman.

Var och en av de åtta filmerna kommer att finnas i Åtvidaberg under en vecka. Då kommer åtminstone en offentlig visning att anordnas av kulturnämnden. Dessutom kan således varje förening, organisation eller institution låna filmen för en mindre summa. Biblioteket hjälper också till med lån av projektor.

CHRISTER BERG

I Naturkunnighetssalen i Björsäters skola blir det nästan Sverigepremiär på den spännande underhållningsfilmen Fruarna i Stepford. Det beror på att kulturnämnden i Åtvidaberg gått med i försöksverksamheten Bio 16, ett sätt att sprida kvalitetsfilm till människor som inte har tillgång till biograf eller bra film. På bilden håller bibliotekarie Pia Witt upp affischen för den första filmen